

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Sekret Edwarda Daladier

Prasa donosi, że p. Marcel Deat wystąpił znów na łamach paryskiego „L'Oeuvre“ z artykułem antypolskim. Znaczenie tego artykułu na szali wydarzeń międzynarodowych jest oczywiście b. nikłe. Po ostatnim wystąpieniu Chamberlaina i po niedawnym oświadczeniu, jakie p. min. Bonet złożył ambasadorowi Niemiec w Paryżu, możemy się nie przejmować tym co pisze jakiś p. Deat. Ten odosobniony i warcholski głos jest jednak pomimo to znamienny.

Najpierw ciekawa próbka niezadowolonych stosunków panujących w prasie francuskiej. Głos p. Deat łamie solidarny front opinii, powoduje niepotrzebne zamieszanie i dostarcza argumentów propagandzie niemieckiej. Niewątpliwie też wyrządza on złą przysługę sprawie utrzymania pokoju. Ale w prasie paryskiej wszystko jest możliwe. Nie są wykluczone wystąpienia najbardziej dla państwa niepożądane. Wszystkie temu podobne wyskoki tłumaczą się nader prosto. Jak dowcipnie powiedział swego czasu Adolf Nowaczyński: ktoś gdzieś niedopłacił, albo kto inny więcej zapłacił. W chwili obecnej sytuacja jest dość szczególna. Dlatego fakt, że Niemcy potrafili kupić choćby jednego francuskiego dziennikarza daje świadectwo bardzo smutne.

Ale wystąpienie p. Deat budzi jeszcze i inne refleksje. Mówimy: wyskok, odosobniony wybrzyk warcholski itp. Rzeczywiście, na tle jedno-

litego, zwartego frontu opinii francuskiej p. Deat przypomina przysłowiowego Filipa z konopi. Tak jest dziś — w lipcu 1939 r. A jeszcze sześć miesięcy temu było zgoła inaczej. Wtedy artykuły w tym tonie były zjawiskiem normalnym w prasie paryskiej.

„Action Francaise“ reprezentuje z całą pewnością grupę aktywistów politycznych i grupę skrajnie antyniemiecką. Ludzie ci namiętnie zwalczali politykę Brianda i przeciwstawili się wszelkim ustępstwom na rzecz Niemiec. Pomimo to ubiegłej zimy „L'action francaise“ nawoływała do pozostawienia Polski jej własnemu losowi. Charles Mauras wychodził z założenia, że Francja nie jest w stanie wykonać swych sojuszniczych zobowiązań. Jeżeli poświęciliśmy Austrię, Nadrenię, Czechy — pisał leader monarchistów francuskich — to nielogiczne byłoby bronienie Polski. Dziś naturalnie „Action Francaise“ nie podobnego nie napisze.

Salto mortale prawicy francuskiej tłumaczy się nader prosto. Ci ludzie zbyt pesymistycznie oceniali sytuację Francji. Teraz Daladier przełamal ów defetyzm. Ludzie z prawicy nie spodziewali się, że wydobycie Francji z chaosu wewnętrznego i z depresji, do której wtrąciły państwo rządy frontu ludowego, jest stosunkowo tak łatwe.

Gdy premier Daladier rozpoczął

swoją akcję opory były niezmiernie silne z lewa i z prawa. Lewice domagały się aktywnej, ryzykownej polityki zagranicznej ale nie chciała słyszeć o żadnych reformach wewnętrznych, o żadnych ofiarach. Protestowano przeciwko zaciskaniu pasa, przeciw mądrej polityce finansowej Paul Raynoda, przeciwko nakładaniu jakichkolwiek nowych obowiązków. Premier Daladier miał rozwydrzone warcholstwo z jednej strony, a defetyzm z drugiej. Pomimo to wygrał partię nader szybko.

Przyczyną zwycięstwa jest optymizm premiera. Daladier zdawał sobie sprawę, że wbrew twierdzeniom skrajnej prawicy — sytuacja Francji nie jest tak zła. Znał dobrze ogromne zasoby materialne Francji i potężne siły moralne tkwiące wciąż w narodzie, pomimo rozkładowej pracy łóż i międzynarodówek. Kalkulacje okazały się słuszne. Wystarczyło pół roku mądrej, oszczędnej gospodarki aby uzdrowić finanse państwa. Odważna, nieustępliwa postawa rządu umożliwiła przezwyciężenie chaosu wewnętrznego, czego symbolem było złamanie strajku powszechnego w jesieni 1938 roku. Reszty dokonał Hitler, lecząc Francuzów z choroby paacyfistycznej.

Daladier dowiódł, że odrodzenie było łatwiejsze i realniejsze niż sądzono. Rozwiązania genialne są zazwyczaj bardzo proste.

Tse.

Policja gdańska aresztowała studentów polskich

GDAŃSK (Pat). Policja gdańska aresztowała 10 studentów polskich w wieku od 18 do 20 lat za nielegalne przekroczenie granicy gdańskiej. Studenci ci, będąc w obozie w Wierzyca w pow. kartuskim, w czasie wycieczki zblądziłi w lesistym terenie i bezwiednie przekroczyli granicę

Gdańska. Stało się to o godz. 12,30 w południe. Po aresztowaniu studentów przewieziono ich do więzienia policyjnego w Gdańsku. Prasa gdańska notując ten fakt dowodzi, że chodzi o nową prowokację polską.

Król Hedżasu pragnie zjednoczyć arabów pod swoim berłem

STAMBUŁ, (Pat). Jak donoszą piśma arabskie, król Hedżasu Ibn Saud rozwija ostatnio akcję, zmierzającą do utworzenia wielkiego państwa arabskiego od morza Śródziemnego do granicy Iranu. Król uważa, że obecna chwila jest odpowiednią dla urzeczywistnienia swego dawnego celu.

Zamiary Ibn Sauda zostały ujawnione całkowicie na skutek wiadomości, podanej przez prasę arabską, że

król Hedżasu nie interesuje się bynajmniej kwestią palestyńską. Król rozkazał natychmiast swym przedstawicielom dyplomatycznym zaprzeczyć kategorycznie tej wiadomości i oświadczyć jednocześnie, że polityka Hedżasu zdążyła do obrony interesów Arabów palestyńskich i Arabów w ogóle. Rzecz jasna, że rządy W. Brytanii i Francji śledzą uważnie akcję Ibn Sauda.

Misja wojskowa Francji nawiązała kontakt z armią turecką

STAMBUŁ, (Pat). Zadaniem francuskiej misji wojskowej, bawiącej obecnie w Ankarze, jest wejście w bezpośredni kontakt z tureckim sztabem głównym w sprawie współpracy wojennej obu państw na wypadek wojny. Prace misji przyczynią się do ustalenia szczegółów przyszłego układu francusko-tureckiego na zasadach już ogłoszonych niedawno przez rządy paryski i ankarski co do obrony

bezpieczeństwa we wschodniej części Morza Śródziemnego.

Misja została w Ankarze przyjęta nader serdecznie. Na czele misji znajduje się gen. Hutzinger, dowódca armii i członek wyższej rady wojskowej. Hutzinger, który w zeszłym roku jeszcze dowodził wojskami francuskimi na Bliskim Wschodzie, odwiedził wówczas Ankarę celem przeprowadzenia rokowań w kwestii powrotu do Turcji Katalju. W skład misji wchodzi poza tym oficerowie armii lądowej oraz wojsk lotniczych i marynarki.

Misja francuska przybyła wkrótce po wyjeździe z Ankary misji angielskiej z gen. undem na czele. W Anglii zaś dotychczas bawi turecka misja wojskowa.

Kronika telegraficzna

— **Próbny lot samolotu stałej komunikacji transatlantycznej.** Wodnosamolot „Goden Wind“, przeznaczony do służby transoceanicznej, mogący unieść na swym pokładzie 100 pasażerów, odbył wczoraj pierwszy lot próbny. Szybkość przeciętna samolotu wynosi około 300 km na godzinę.

— **Stala komunikacja.** Komunikacja transatlantyczna, która dotychczas utrzymywana była tylko przez Stany Zjednoczone, zainaugurowana zostanie dnia 5 sierpnia także przez Anglię. Chwilowo komunikacja ta ograniczona będzie do poczty. Wyniki wykaza, czy na niebezpiecznym szlaku północnym Southampton — Nowa Finlandia — Montreal — Nowy Jork można będzie również zaprowadzić komunikację pasażerską. Obsługę lotniczą przez miesiące sierpień i wrzesień pełnić będą dwa 24-tonowe samoloty „Cabot“ i „Caribou“.

Stany Zjednoczone zajęły wobec Japonii stanowisko wyczekujące

WASZYNGTON, (Pat). W piśmie, adresowanym do komisji spraw zagranicznych senatu, sekretarz stanu Hull oświadcza, iż wydaje się rzeczą jasną, że kongres nie ma zamiaru podejmować w czasie sesji zwyczajnej decyzji o wprowadzeniu embarga na wywóz broni i amunicji do Japonii.

Pismo Hulla uważane jest w kołach dyplomatycznych za dowód, że

rząd nie chce otwierać publicznej dyskusji nad delikatną sprawą stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Japonią. Koła te zaznaczają, iż prezydent Roosevelt posiada wszelką władzę w kierunku wydawania za rządzeń restrykcyjnych wobec Japonii. Nie chce on jednak obecnie wchodzić na drogę represyj w stosunku do tego kraju.

Rewizyta gen. Franco w Rzymie

MADRYT (Pat). Gen. Franco udać się ma z wizytą do Włoch około 6 września. Program wizyty został częściowo ustalony

już przez ministra Ciano i gen. Franco. Prze drogą podróżą gen. Franco uda się w pierwszej połowie sierpnia do Maroka.

Nad grobem ś.p. Budziewicza

Proboszcz w imieniu parafian zgłsza gotowość obrony granic

SKARSEWA, (Pat). Dziś odbył się tu pogrzeb ś.p. Budziewicza, tragicznie zmarłego na posterunku podoficera straży granicznej.

Na tę smutną uroczystość przybyli przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, straży granicznej, ministra skarbu, liczne delegacje oddziałów wojskowych i organizacji społecznych ze sztańdami oraz młodzież szkolna.

Na cmentarzu, po odprawieniu modłów, proboszcz miejscowej parafii wygłosił podniosłe przemówienie, w którym w pięknych i serdecznych słowach podkreślił cnoty zmarłego jako żołnierza.

W zakończeniu swego przemówienia ks. proboszcz oświadczył w imieniu wszystkich parafian, że gotowi są na rozkaz stawić się do obrony granic Rzeczypospolitej.

Wioślarze W. K. S. Smigły

na dru m m ejscu po Puńczykach

Na regatach międzynarodowych wioślarskich w Bydgoszczy w biegu czwórki pierwszej klasy wygrał duński „Roklubben“ przed W. K. S. „Smigły“ i A. Z. S. Poznań.

Konflikt brytyjsko-japoński chwilowo zażegnany

Co oznaczają ustępstwa Anglii? — Czy są próbą zastraszenia ZSRR? — Niemcom to stanowczo się nie podoba

TOKIO, (Pat). Jak donosi agencja Domei, premier Hiranuma oświadczył dziś na posiedzeniu gabinetu, że rząd brytyjski przyjął propozycje w sprawie Tientsinu. Rozmowy angielsko-japońskie będą kontynuowane w dniu dzisiejszym.

TOKIO, (Pat). Biuro prasowe japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych wydało komunikat w sprawie zakończenia pierwszej fazy rokowań brytyjsko-japońskich, w którym stwierdza, że „porozumienie osiągnięte zostało w sprawach ogólnych, stanowiących tło obecnej sytuacji w Tientsinie“.

Premier Hiranuma, omawiając wobec przedstawicieli prasy osiągnięte wstępne porozumienie, oświadczył, iż rokowania przeszły szczęśliwie swój punkt krytyczny z chwilą, gdy zasadnicza zgoda co do podstawowych problemów została osiągnięta. Interesy brytyjskie w Chinach zostały uznane pod warunkiem akceptowania przez Anglię stosunków, jakie wytworzyły się obecnie między Japonią, Mandżukuo i Chinami.

Mam nadzieję — powiedział dalej Hiranuma — że Anglia zaprzesta-

nie popierać kredytami i dostawami Czang Kai Szeka, gdyż uważalibyśmy to za akt nieprzyjazny wobec nas.

Manifestacje brytyjskie — zakończył swe oświadczenie premier — będą w chwili obecnej, po osiągnięciu porozęd przez nas kontrolowane, gdyż, w zamian, stanowiącego duży krok naprzód w stosunkach między obu krajami, stały się one sprzeczne z polityką rządu.

TOKIO, (Pat). Jak donosi agencja Domei w sobotę rano zebrał się gabinet japoński dla wysłuchania i przedyskutowania raportu min. Arity z przebiegu i wyników rokowań brytyjsko-japońskich. Gabinet zaakceptował jednomyślnie porozumienie ogólne, osiągnięte w rozmowach bezpośrednich pomiędzy min. Arity a amb. W. Brytanii sir Robertem Craigie, stwierdzając, iż stanowi ono podstawę do podjęcia dalszych rokowań w sprawie problemów szczegółowych z „zagadnieniem Tientsinu“ w pierwszym rzędzie po zakończeniu sesji gabinetu prem. Hiranuma udał się do pałacu Mikada celem przedłożenia mu wyników posiedzenia.

PARYŻ, (Pat). Agencja Hawasa do-

wych angielsko-irańskich. Jak wiadomo, Iran pozostaje z Anglią w stosunkach przyjaznych. Po zawarciu paktu wzajemnej pomocy angielsko-tureckiego rozpoczęły się rozmowy między rządami w Ankarze i Tehe-

ranie. Rząd irański zawiadomił Turków, że jeżeli Turcja zaangażowana będzie w wojnie śródziemnomorskiej, to wojska irańskie staną przy boku wojsk tureckich.

Wojska Iranu staną w potrzebie obok tureckich

LONDYN, (Pat). Według „Daily Herald“, fabryki angielskie dostarczą rządowi Iranu wielką liczbę samolotów wojskowych i dział przeciwlotniczych celem zapewnienia na wypadek wojny obrony szybów nafto-

Michał Nowokuński

Towarzysz Sztuki Drukarskiej

po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Nowogródku dnia 20 lipca 1939 r. w wieku lat 49.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Związku Drukarzy
Okręg Wilno

Obsługa socjalna „Kurjera Wil.” z Kowna

Polskie życie organizacyjne zahamowane nadal

Ani „Pochodnia” ani „Slavia” nie mogą zakładać oddziałów

KOWNO, 18.VII. Jak wiadomo, z dn. 1 stycznia ub. r. władze litewskie zlikwidowały 5 polskich organizacji społecznych. Losu tego uniknęło m. in. kulturalno-oświatowe t-wo „Pochodnia”, którego statut został zatwierdzony. Niezwłocznie po zatwierdzeniu statutu zarząd główny tego t-wa zwrócił się do władz z prośbą o zezwolenie na dalszą działalność oddziałów t-wa w Kownie, Bobłach, Kalwarii, Olicie i Radwiliżkach. Odpowiedź na tę prośbę nadeszła dopiero w dn. 15 bm. i zawiera odmowę. Oddziały t-wa „Pochodnia” pozostają więc nadal w stanie zawieszania.

Jednocześnie taką odmowną odpo-

wiedź otrzymali założyciele Polskiego Klubu Sportowego „Slavia”, którzy prosili o zezwolenie na otwarcie oddziałów w Kownie, Jeziorach, Kalwarii, Kiejdanach, Olicie, Poniewieżu i Wilkomierzu.

Statut PKS „Slava” był złożony władzom w styczniu ub. r. w wyniku likwidacji PKS „Sparta” — i został zatwierdzony dopiero niedawno, co zdawało się zapowiadać odprężenie w sytuacji mniejszości polskiej. Niestety, oczekiwania te okazały się zawodne.

Charakterystycznym jest, iż odpowiedziano jednego dnia na podania złożone w styczniu ub. r. i w lipcu br. (n).

A Niemcy bezkarnie prowadzą nadal działalność dywersyjną

KOWNO, 18.VII. Wczorajszy urzędowy „Lietuvos Aidas” wraca do sprawy mniejszości niemieckiej, „w której pewnych kołach dostrzega się skłonność do różnorodnej działalności zamaskowanej”. M. in. dziennik stwierdza: propagandę wśród ewangelickiej ludności litewskiej na rzecz niemieckości i „obcej” (czyli: narodowo-socjalistycznej) ideologii, urzą-

dzenie nielegalnych zebrań, werbowanie robotników rolnych do Prus Wschodnich itd.

To samo pismo donosi, że niektórzy ze zwabionych robotników zdążyli już uciec z powrotem do Litwy i opowiadają obecnie o niezmiernie ciężkich warunkach pracy i braku żywności w Niemczech. (n).

Prowokacje z za granicy i nad granicą

KOWNO, 18.VII. Pod wpływem przesączających się z Niemiec hasel w paru miejscowościach nagranicznych doszło do czynnych wystąpień przeciwydywskich. M. in. w Lejpnach pow. sejneńskiego w dn. 18 czerwca powybijano szyby w kilku domach oraz zdemolowano dwie budy Jarmarczne, z obwarunkami i z lodami. Obecnie 20 uczestników tych zajęć, w tym 4 kobiety, zostało w drodze administracyjnej ukaranych grzywnami w wysokości od 50 do 1000 litów, z zamianą na więzienie od 1 tygodnia do 1 miesiąca.

W dn. 16 lipca na punkcie przejściowym w Bajorach w pobliżu Krelngi celnik niemiecki zwrócił się do litewskiej straży granicznej o przepuszczenie przez granicę bez zezwolenia 50 osób, udających się do Krelngi na pogrzeb dziewczyny, za morderwanej przez Żydów. Straż litewska wyjaśniła, że nikt nie został zamordowany i że żadnego pogrzebu nie będzie, i nieproszonych gości z „Hitlerjugend” nie wpuściła. Prasa litewska wiadomość o tym incydencie zaopatruje w tytuł: „Jak się próbuje mścić...”. (n).

Sytuacja strajkowa bez zmian

KOWNO, 18.VII. Strajk robotników budowlanych w Kownie trwa w dalszym ciągu. Opuśczone przez robotników budowle są ochraniające przez posterunki policyjne. „Iamistraków” w paru miejscach dotkliwie poturbowano.

Prasa zajmuje wobec strajku jednolite stanowisko popierając tę próbę dezorga-

nizacji życia gospodarczego, robioną pod wpływem czynników obcych. Żądania robotników uważane są za niezasadne, gdyż pobierają oni w zależności od kwalifikacji od 1 do 1,4 lita za godzinę przy 8-godzinnym dniu pracy, za godziny zaś nadliczbowe o 25 proc. więcej. (n).

Woda Gorzka Morszyńska i sól krystaliczna lub proszkowana — znakomite środki w nawykowym zaparciu stolca. Żądać w aptekach i składach aptecznych

Choroba Stalina — powodem przerw w rokowaniach?

W Rzymie rozeszły się pogłoski o poważnym załabnięciu Stalina. Według pogłosek tych choroba dyktatora rosyjskiego jest jednym z ważniejszych powodów przewlekania rozmów francusko-angielsko-sowieckich, gdyż w przewidywaniu wstrząsów we wnętrznych w ZSRR, jakże nastąpić by mogły w wypadku zmiany na najwyższych stanowiskach państwowych, żadna ze stron rokujących nie chce zaciągać daleko idących waż-

nych zobowiązań. (?) Dotyczy to w szczególności Wielkiej Brytanii, która w obecnej sytuacji zamiast wiązać się z Sowietami, woli umacniać swoje stosunki w Europie wschodniej i środkowej, zacieśniając coraz bardziej współpracę z Polską, Rumunią i Turcją. Jak słychać, pogłoski powyższe wyszły od osób, które w tych dniach powróciły do Włoch z Rosji Sowieckiej. („W. W.”)

Przyjaciele Narodu Polskiego

Wczoraj pocztą lotniczą z Paryża otrzymaliśmy z prośbą o zamieszczenie tekstu tej treści:

DEKLARACJA.

Narodzie Polski — Jesteśmy Twoimi przyjaciółmi. Niech to zapewnienie, z głębi naszych serc płynące, będzie dla Polski otuchą w tych ciężkich chwilach, gdy ona mobilizuje wszystkie swoje siły, zdecydowana bronić swej niezawisłości.

Czyż mamy wylizywać wszystkie więzła, które wykuty na przestrzeni wieków te przyjaźń Polski i Francji, polegająca na wspólnym umiłowaniu Wolności, Niepodległości Narodowej, Pokoju i Postępu?

Czyż mamy tu przypominać z jak głęboką sympatią nasi przodkowie śledzili dawniej walki bohaterów narodu polskiego z tyranami, którzy uścisnęli jego kraj; z jaką żarliwością Polska ze swej strony salutowała pochód narodu francuskiego do postępu ludzkiego i wysyłała swych najlepszych synów walcząc ramię w ramię z ludem francuskim!

Pamięć Sułkowskiego, Kościuszki, Turskiego, Mickiewicza żyje w naszych sercach. Z czcią myślimy o wielkiej Marli Skłodowskiej - Curie, która przez swe naukowe odkrycia i swój żywot, pełen trudu przykładnego spoiła na zawsze te dwa noje ducha i dążeń obu naszych krajów.

Ze wzruszeniem czytamy te słowa history-

yczne, wygłoszone przez patriotę polskiego Turskiego na Zgromadzeniu Prawodawczym w Paryżu, 30 grudnia 1792 r.: „Francuzi, pierwszy narodził się wszechświat, Jesteśmy waszymi uczniami; promienie ogniska waszych światła dosięgły serc polskich i napawają je otuchą wespół z przodkami”.

Dziś Polska jest zagrożona. Grożą jej te same moce, które w „Mejn Kampf” określiły Francję jako Ich śmiertelnego wroga. Niech nam będzie wolno dołączyć się do tej wspaniałej deklaracji, napisanej przed półtora wiekiem (styczeń 1791) w dzienniku ówczesnych patriotów polskich — „Pamiętnik polityczny i historyczny: „Francuzi i Polacy mają dziś te same interesy, zdążają do tego samego celu. Oba narody chcą być wolne i nie znać innych praw, niż te, które sobie same na dały.

Istotnie, mamy wspólne interesy, które musimy wspólnie bronić. Nazywają się one i dziś, jak przed półtora wiekami: Niepodległość, Pokój, Postęp ludzki.

Francja jest związana z Olską traktatem wojskowym, gospodarczym i kulturalnym. Uważamy dziś te traktaty za rękojmię pokoju i bezpieczeństwa naszych krajów.

Cieszy nas deklaracja francuska — a gletska w sprawie pomocy Polsce. Cieszy

nas stanowisko Polski, która ze wspaniałą odwagą jest gotowa się bronić, świadoma, że w ten sposób stanie w obronie Pokoju i Cywilizacji.

Zapewniamy Polskę, że dołożymy wszelkich starań, aby jej sprawa stała się naszą sprawą wspólną, zawsze dla narodu francuskiego najdroższą.

Powyżej publikujemy tekst deklaracji „Przyjaciół Narodu Polskiego” — oczywiście czytelnik polski powinien zdać sobie sprawę z tego, że Francuzi lubi swoje osobiste sprawy, swoimi oświadczeniami bezpieczeństwa i korzyści identyfikować ze sprawą cywilizacji i ludzkości. Jest to skłonność analogiczna do niemieckiego zbroczenia, znanego pod nazwą „Herrenvolk”. Niepo winniśmy się ani zapierać ani umniejszać roli, jaką olbrzymia kultura francuska odegrała w historii naszej kultury. Z drugiej strony wszelki akt sympatii z tamtej strony wszelki akt sympatii z tamtej strony i w tej chwili jest dla nas cenny.

Niestety jest jedna „struna złowroga” w tej całej historii.

Wiem, iż dzisiaj tysiące Francuzów zmieniło swoją orientację na korzyść Polski. Mimo bardzo zazwyczaj chwilowych i zmiennych nastrojów społeczeństwa francuskiego szerokiemu ogółowi zaimponowała postawa Polski — tym bardziej, że jeszcze na parę miesięcy przedtem lansowano pogłoski o rozpreżeniu wewnętrznym Polski, jej problemach mniejszościowych, słowem mówiono wszystko, co było woda na młyn ówczesnej propagandy hitlerowskiej. Ta zmiana nastroju, skonstatowałem ją ze zdziwieniem i przyjemnością w dziesiątkach wypadków podczas mego pobytu w Paryżu; była bezwzględnie szczera i zasługująca na zaufanie.

Do deklaracji dołączona jest długa lista nazwisk osób, które się do niej przyłączyły. Znajdziemy tam tak szczyrych i oddanych sprawie polskiej ludzi, jak p. Mazon albo p. Hymans. Ale przy nazwiskach takich jak p. Genevieve Tabouis, która w swoim czasie pisała o zaborskich pretensjach Polski do litewskiej (sic!) Rygi, pan Paul Boncour, zdeklarowany wróg wszelkich polskich poczynań, p. Ducloux z 74-ma posłami komunistycznymi, między którymi i towarzysze Marty, którego rola podczas wojny hiszpańskiej była zdaje się niechlubna — i dziesiątki innych, którzy w sprawie polskiej powinni być przynajmniej powstrzymane się od głosu — przy nazwiskach tych więc niepokój ścisła za serce.

Sytuacja obecna zmusiła nas do zabrania tego właśnie stanowiska, jak'e zajęliśmy. Niestety, jest ono wygodne różnym ugrupowaniom z powodów zupełnie „popapolskich” i te grupy właśnie korzystają, żeby wyrazić swoją radość, przybierając pozę wypróbowanych (o, i jak jeszcze: w Stresie, w Genewie, w Monachium, w Paryżu) przyjaciół. I kiedy z dumą myślimy, iż w razie wojny walczylibymy w ich obozie z bitną i dzielną *Armia Francuska*, to jest to naszym prawem wyrazić niedowierzenie wobec deklaracji niektórych osób ze świata francuskiego, tak jak w odmiennych wypadkach okolicznościach nie ufaliśmy deklaracji Mikołaja Mikołajewicza. ernó.

DRUSKIENIKI NAD NIEMNEM

Państwowy Zakład Zdrojowy

SOLANKA
BOROWINA
INHALATORIUM
SOLARIUM

Sezon od 15 maja do 1 października.

Informacje:

Komisja Zdrojowa w Druskienikach
Zw. Uzdrawisk Polskich w Warszawie

Pociąg turystyczny do Francji i Szwajcarii

Polskie Biuro Podróży „Orbis” i Światowa Organizacja Podróży „Wagons Lits Cook” organizują wspólną wycieczkę do Francji i Szwajcarii w okresie od 12 do 26 sierpnia rb. Wielki i urozmaicony program wycieczki jest nabożny w ten sposób, aby podrozni, mając możliwość zwiedzenia licznych i ciekawych miejscowości, nie zmęcząc się zbytnio podróżą. W BUDAPESZCIE przewidziany jest 2-dniowy pobyt i nocleg w hotelach, w WENEJCJI pobyt półdniowy, w NICEI pobyt 4-dniowy, aby uciec stąd wycieczki mogli skorzystać oprócz zwiedzających pięknych okolic, jak: CANNES, JUAN LES PINS, ANTIBES, MONTE CARLO, GRAND CORNICHE, GORGE DU LOUP itd., również z pięknymi plażami w Riwiery. W PARYŻU przewidziany jest pobyt 3-dniowy, następnie wycieczka zwiedzi Narodową

Wystawę Szwajcarską w ZURICHU, później MEDIOLAN i przez Budapeszt powróci do Lwowa. Przejazd z Budapesztu do Italii w obie strony odbędzie się przez Jugosławię.

Uczestnicy wycieczki będą pozostawali przez cały czas pobytu za granicą pod opieką rutynowanych przewodników, oraz miejscowych oddziałów „Orbis”, oraz Wagons Lits, Cook. Ilość miejsc w pociągu turystycznym jest ściśle ograniczona i przydzielana w kolejności zapisów, nadsyłanych równocześnie z wypełnioną deklaracją oraz za datkiem. Cena udziału w wycieczce wynosi zł 395, łącznie z hotelami i utrzymaniem.

Informacji o wycieczce udziela, oraz przyjmują zapisy: Światowa Organizacja Podróży „WAGONS LITS COOK”, oraz Polskie Biuro Podróży „ORBIS” i wszystkie prowincjonalne oddziały tych instytucji.

Wczorajsza konfiskata

Wczorajszy nakład naszego pisma został skonfiskowany za podanie w drobnej notatce wiadomości nienadającej się do prasy jak się okazało ze względu na dobro Państwa.

Sukces rzeźbiarzy wileńskich

WARSZAWA (Pat). Sąd konkursowy komitetu stołecznego Budowy Pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie obradujący pod przewodnictwem generała br. Kazimierza Sosnkowskiego w dniu 21 lipca 1939 r. rozpatrzył 5 prac artystów, zaproszonych do konkursu ściśle go, a mianowicie projekty: 1) Tadeusza Breyera, 2) Ksawerego Dunikowskiego, 3) Henryka Kuni, 4) Jana Szczepkowskiego i 5) Józefa Czajkowskiego, 5) Mariana Wnuka i Karola Kocimskiego.

Sąd konkursowy stwierdził, że żaden z wyżej wymienionych projektów nie daje właściwego rozwiązania, któremu od powiadać powinien projekt pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w stolicy.

Sąd konkursowy postanowił nie przyznać nagrody, natomiast dopełniając zobowiązań, podzielił kwotę 50.000 zł po połowie między art. rzeźb. Xawerego Dunikowskiego i Henryka Kunę za prace, które wykazują wzalednie nawięcej zalet.

Spośród nadesłanych poza konkursem 18 projektów, sąd konkursowy zakwalifikował do zakupu na warunkach, ustalonych przez stołeczny komitet budowy pomnika, prace oznaczone nr 6, 10 i 13.

Po otwarciu kopert stwierdzono, że autorem projektu nr 6 jest art. rzeźb. Franciszek Szymkiewicz z Warszawy przy współpracy Konstantego Danko, autorem projektu nr 10 — art. rzeźb. Kazimierz Mieczysław Bienkowski z Poznania, autorem projektu nr 13 — art. rzeźb. Stanisław Horno Popławski i inż. Jan Borowski z Wilna.

W sprawie realizacji pomnika, sąd konkursowy wypowie się po gruntownym przestudiowaniu wszystkich możliwości.

Podziękowanie Dr. Łopatko w Baranowiczach

Niniejszym wyrażam uczucia swej najgłębszej wdzięczności dr. ginekologii i położnictwa p. ŁOPATKO za uratowanie życia i zdrowia mej żony i dziecka w czasie ciężkiego porodu i operacji (cesarskie cięcie) jakie miało miejsce w szpitalu Międzykomunalnym w Baranowiczach, oraz za bezinteresowną, nadzwyczajną opiekę lekarską na koszt Ubezpieczalni Społecznej w Baranowiczach.

M. SZTERNBAUM.

Tylko SŁOJE do zabraw „IRENA” i LODOWNIE pokójowe „ALASCA” gwarantują trwałość i dobroć

Do nabycia we wszystkich poważniejszych sklepach naczyń w Wilnie i 4ch województwach północno-wschodnich

HURTOWNIA

o/h „T. ODYNEC”

wł. I. MALICKA

WILNO, Wielka 19, tel. 4-4

Ostrobramska 27, tel. 30-24

Szkoła okienne wagonowo i deralicznie

BALSAMICZNA
SÓL
DO
NÓG
GASECKIEGO
(Z KOGUTKIEM)
„GEPIN”
usuwa ból, pieczenie,
nabżmienie nóg, zmieżdża
odciski, które po tej kąpiel
dają się usunąć nawet
paznokciem. Przeci
żyła na ożokowaniu.

NAJDOSKONALSZE ROWERY

„Sep” i „Jaskółka”

Państwowej Wytwórni Uzbrojenia
N. częściach krajowych i zagranicznych.
poleca

S. GIERASIMOWICZ

Baranowicze, Mickiewicza 5, tel. 281

Skład: Szeptyckiego 68-a

WŁAŚNIE TERAZ!! kiedy w Wilnie odbywają się TARGI warto się ogłaszać

Ogłoszenia do „Kurjera Wileńskiego”
i do innych pism oraz wszelką reklamę
przeprowadza solidnie i tanio
Biuro Ogłoszeń

E. SOBOL

Wilno, ul. Wileńska 28, tel. 24-27

Churchil i Eden będą mieli wpływ bezpośredni na politykę brytyjską

Opozycja angielska żąda utworzenia Rady Państwowej

LONDYN. (Obsl. Sp.) Angielskie sfery opozycyjne wysunęły obecnie żądanie utworzenia na czas feryj parlamentarnych specjalnej Rady Państwa, w skład której mają wejść przedstawiciele wszystkich partii politycznych. Żądanie to wysunęli w pierwszym rządzie Anthony Eden i

Churchil, którzy chcą w ten sposób mieć stałą kontrolę nad posunięciami Chamberlaina. Jako członkowie Rady Państwa będą oni również mieli sposobność wywierania bezpośredniego wpływu na dalsze kształtowanie się polityki angielskiej. Jak podają dzisiejsze dzienniki an-

gielskie, w ciągu najbliższych dni Izby Angielskie przesądzą los tego żądania. Przypuszczają jednak, że Rada Państwa zostanie utworzona. Według intencji wnioskodawców będzie ona miała uprawnienie zwolnienia w chwili gdy uzna to za potrzebne, nadzwyczajnej sesji parlamentu.

W LABIRYNCIE SENSACYJ POLITYCZNYCH

Podwójna taktyka Trzeciej Rzeszy. — Ostatnia próba Anglii. — Co oznacza angielskie ustępstwo Japonii. — Znamienne głosy prasy tokijskiej

LONDYN. (Obsl. Sp.) Londyn komentuje wszechstronnie podaną przez agencję „Reuter“ wiadomość o deklaracji oficjalnych czynników Rzeszy, że Niemcy postanowili załatwić tzw. problem gdański na stuprocentowo pokojowej drodze.

rokowań gospodarczych niemiecko-sowieckich w Berlinie.

Sensteje i to nie małą wywołały w kołach politycznych Europy depesze z Tokio o osiągnięciu porozumienia między Japonią i Brytanią (kosztownym wielkim ustępstwem ze strony Brytanii).

Niemieckie Biuro Informacyjne, charakteryzuje japońsko-angielskie porozumienie w Tokio, przytaczając głosy prasy japońskiej.

Dzienniki tokijskie uważają, że wyniosły Albion skapitulował. Prasa przestrzega jednak rząd Choruanym i społeczeństwem japońskim od zbyt- niego optymizmu, twierdząc, że Anglia może zmienić swoją obecną taktykę. Obecne ustępstwa W. Brytanii —

pisze „Nizi-Nizi“ — podyktowane zostały naprężoną sytuacją polityczną w Europie, trudnościami w rokowaniach na Kremlu oraz stanowiskiem Kongresu Amerykańskiego, który uchylił wniosek o zmianę ustawy neutralności.

W niektórych londyńskich kołach politycznych sądzą, że ustępstwo Anglii oznacza jednocześnie oderwanie Japonii od frontu „osi“ i wymoże wielki wpływ na sfery kremłowskie w sprawie zawarcia trójprzymierza.

Jak widać ze wszystkiego, gra polityczna państw „osi“ i Bloku Pokojowego weszła już w stadium ostatecznej rozgrywki. Pierwsze dni sierpnia mają przynieść wyjaśnienie sytuacji.

Nożyczkami przez prasę

„CISZA PRZED BURZĄ“.

Pod takim wymownym tytułem omawia „Polonia“ chwilę bieżącą.

W porównaniu z tą nawałnicą sensacyjnych wiadomości i pogłosek, która jeszcze w początku lipca przewalała się nad Europą, trwa obecnie w polityce zagranicznej długi odpoczynek, bo już przeszło dwa tygodnie licząca sobie, cisza. To nie drwiny. W okresie, kiedy nie dni, ale godziny po prostu przynoszą coraz nowe zdarzenia, okres dwutygodniowej ciszy jest zjawiskiem zgoła nadzwyczajnym. Po prostu letnie „ogórki“, których w tym roku nikt nie śmiał się spodziewać. Wszędzie zaświadcza się, że to, co Ciano podróżował po Hiszpanii, że do Londynu przybył ks. Paweł Jugosłowiański, że bawi tam prezydent bułgarskiego sejmiku, Muszanow. — to w obecnych gorących czasach do sensacji się nie liczy. Trochę ruchu wnoś jeszcze Daleki Wschód, kopalnia „węzłów morskich“ na okresy pozabawione innych sensacji. Nawet przyjazd do Polski gen. Ironside nie jest właściwie zdarzeniem nadzwyczajnym, bo przecież, wobec stosunków polsko-angielskich, kontakty wojskowe trzeba za liczyć do zjawisk normalnych. W Moskwie — cisza. W Berlinie — cisza.

Nie należymy do optymistów, którzy gotowi by byli z ciszy tej wnioskować, że sprawy europejskie idą ku odprężeniu i ułożeniu się w sposób pokojowy i zgodny. Sądźmy wręcz przeciwnie, że jest to typowa cisza przed burzą, której błyski wciąż widać na horyzoncie. Nie musi to być konieczne burza wojenna. Może być tylko okres nowego wielkiego przesilenia. Ale wydaje nam się, że fakty przesilenia jest konieczne, zanim sprawy przechłodzi się ostatecznie bądź w kierunku pokoju, bądź wojny.

Zagadka nie jest tak wielka jak wydaje się „Polonii“. Zwolennicy burzy czekają po prostu na decyzję Sowietów. Tam walczą dwie siły. Rosja z Kominternem. Rosji potrzebny jest pokój, Kominternowi wojna. Stąd chwiejność w ZSSR, który jest przeciwieństwem Rosji. Pierwsze dni sierpnia wyjaśnią ostatecznie, czy cisza przed burzą nie stanie się ciszą... po burzy.

„GONIEC WARSZAWSKI“ RÓWNIEMIEŻ PRZYWIDUJE WOJNĘ JAPOŃSKO-SOWIECKĄ.

Przytaczaliśmy opinię znakomitego podróżnika Janty-Połyzińskiego dotyczącą spraw daleko-wschodnich. Obecnie pisze na ten temat „Goniec Warszawski“.

Wyliczyliśmy najważniejsze czynniki zewnętrzne, oddziaływujące hamująco na Japonię od wschodu azjatycki. Ale nie brak i wewnętrznych. Dwuletnia wojna z Chinami osłabiła gospodarczo i finansowo Japonię. Wprawdzie do tej pory na czele Japonii stoi rząd wojskowy, który prze do generalnych rozstrzygnięć, jednak nie brak głosów z kół gospodarczych, doradzających porozumienie ze światem angielskim w sprawie Chin. Kola te przestrzegają.

że długotrwała wojna w Chinach może spowodować powstanie bloku anglo-amerykańsko-sowieckiego, który stałby się katastrofą dla Japonii.

Trudno jednak prorokować, jak się skończy rozgrywka o Daleki Wschód. W dużej mierze zależy to będzie od rozgrywek w Europie. Gdyby doszło w Europie do wojny, niezawodnie Japończycy wykorzystaliby tę okazję, aby opanować wschodni brzeg Azji i urządzić go po swojemu. Musieliby, naturalnie, przed tym pokonać Rosję, która od wielu lat przygotowuje się do decydującej walki z Japonią. „Mała wojna“, jaka się toczy na granicy mandżursko-mongolskiej od maja, jest zapowiedzią potężnych zapasów japońsko-rojskich w przyszłości.

WALKA ZE SPEKULACJĄ ZBOŻEM JEST OBOWIĄZKIEM WSI.

„Express Poranny“ pisze:

Z chwilą, gdy pierwsze kosy i sierp pójdą w ruch, natychmiast na wieś spada banda spekulantów i panikarzy.

„Kłaska urodzaju“ — wymyślił sobie taki nonsensowny termin — na rynku światowym spadek cen, jeżeli natychmiast nie sprzedacie zboża, na jeśnieni dostaniecie połowę ceny.

Starają się otumaniać gospodarza, wymijają pieniądze i gdy zboże jeszcze w snopkach, konieczne chcą natychmiast kupować.

Nie mogąc się opędzić długom powstałym na przedwójku, często chłop ulega pokusie. W szeregu miejscowości, zwłaszcza tam, gdzie wieś jest niezorganizowana i słabo uświadomiona, natychmiast po żniwach zjawiają się na rynku większe zapasy zboża. Zwiększenie podaży wpływa na spadek cen. Spekulanci kupują za grosze, a w zimie lub na przedwójku sprzedają gospodarzom to samo zboże o 50 proc. drożej.

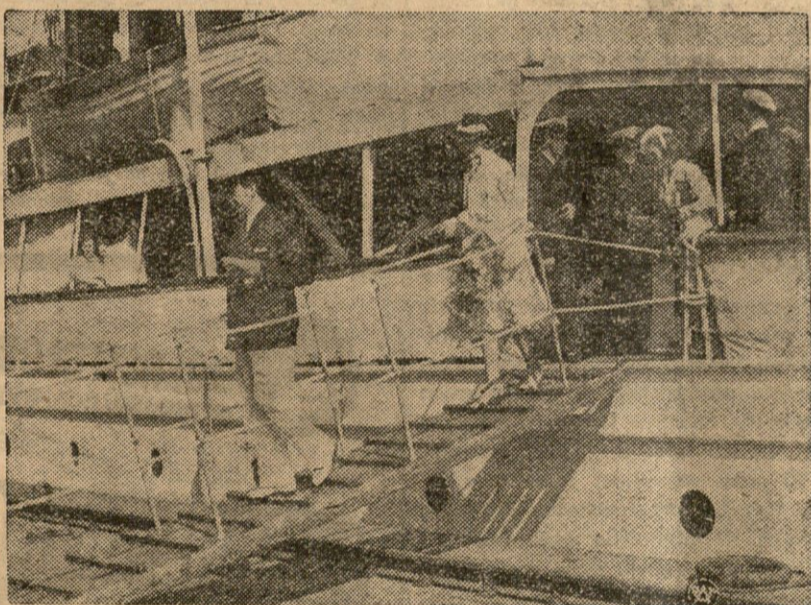
Rząd przystąpił już teraz do przeciwdziałania szkodliwej akcji spekulantów. Wzorem lat ubiegłych przeznaczono znaczne sumy na rozproszanie między rolników w formie pożyczek pod zastaw zboża. Każdy gospodarz będzie mógł otrzymać bez większych formalności na weksel (bez tyra) pożyczkę w wysokości do 2.000 zł. Pożyczka ta b. inko oprocentowana 4 proc. rocznie, będzie zabezpieczona na zbiorach. Rolnik będzie mógł więc sprzedawać zboże w miarę spłacania rat pożyczki.

Z drugiej strony będzie prowadzona akcja popierania eksportu w formie udzielania „premił eksportowych“. Będziemy wywozili jęczmień i rośliny strączkowe. Całe zaś zbory owsa, żyta i pszenicy zosną w kraju, na skutek zwiększonego spożycia wewnętrzznego.

Rolnik może się więc w rb. niczego nie obawiać i nie słuchać podszeptów spekulantów. Ceny zboż nie spadną. Zamiast na targ, trzeba zawieźć zboże do stodoły, gdy będzie więcej czasu spokojnie wymłócić i ziarno schować do spichrza. Na sprzedanie będzie czas, gdy będą wyższe ceny.

Rozsiewanie panik gospodarczych musi być karane Berezą. Nie wystarczy tu ani kredyty, ani propaganda. Spekulacjom na „przyszłej burzy“ trzeba położyć radykalnie kres. l.

Albańska para królewska w Sztokholmie

18 lipca przybyła do Sztokholmu na pokładzie statku „Asclus“ albańska para królewska po opuszczeniu stolicy Łoły, Rygi. Na zdjęciu król Zogu i królowa Geraldina opuszczają statek.

Pociąg turystyczny do FRANCJI I SZWAJCARII

Budapeszt — Balaton — Wenecja — Lido — Nica
Monte Carlo — Cannes — Paryż — Wersal — Zurich — Mediolan
12.VIII. — 26.VIII. Zł 395.—

Zapisy i informacje:

P. B. P. ORBIS
Wilno, Mickiewicza 16 i oddziały

WAGONS-LITS//COOK
Warszawa, Krak. Przedm. 42 i oddziały

HOTEL
„ST. GEORGES“
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Wystawa pośmiertna ś. p. Leony Szczepanowiczowej

„Żywiolowo potrafiła roztopiać się w życiu, odawać wrażeniom całkowicie, nigdy siebie nie oszczędzając“ — pisze o zmarłej artystce ś. p. Janina Adolphówna we wstępie do katalogu wystawy zorganizowanej w lokalu T-wa Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych. Te słowa zawierają wiele i są prawdziwym pomostem między tym, czego dowiadujemy się ze „wstępu“ o życiu Leony Szczepanowiczowej, a tym co mówią jej prace zgromadzone obecnie w salach przy ul. Orzeszkowej 11.

Młoda urodziwa ziemianka z Polesia odczuwała silnie porywy ku różnym możliwościom życia i sztuki. Próbowła poezji, studiowała malarstwo w Krakowie, ukończyła szkołę dramatyczną w Moskwie, zwraca się

ku muzyce — aż wreszcie odkrywa w sobie poryw najsilniejszy i zaczyna studiować rzeźbę. Były to lata porolucyjne w Moskwie, lata niezmiernych prywacy, gdy środkiem głodowego nienaz utrzymania bywało sprzedawanie gazet na ulicy! Entuzjazm młodej artystki oraz znakomitość, choć tak nieogólnie eksploatowany zapas sił życiowych zwyciężyły. Wróciła do kraju z dyplomem i z pierwszymi sukcesami na konkursach sowieckich. Została instruktorką rzeźby na uniwersytecie wileńskim — u prof. Pronaszkii. Ustąpiła razem z nim i, nie chcąc — co jest wysoce charakterystyczne dla tego sposobu pojmowania sztuki — żyć z handlu swoimi dziełami, zostaje nauczycielką rysunków w szkole ogrod-

niczej i Seminarium ochroniarskim, ostatecznie zaś w gimn. Mickiewicza. Pracę artystyczną przenosi do swej pracowni prywatnej. Pracuje dużo, z tym samym entuzjazmem i oddaniem się, jakby nie wyczerpywały jej zajęcia pedagogiczne, ani skomplikowane, bardzo ciężkie stosunki rodzinno-materiałne. Rzeźby w drzewie (rzadziej w glinie), płaskorzeźby, projekty pomników, obrazy olejne i szkice akwarelowe wypełniają jej mieszkanie. Gromadzi to, sprzedając niechętnie, rozdając natomiast przyjaciółom, których zresztą licznie portretuje — z prawdziwą pasją wierności wobec modelu. Była pełna nowych projektów, zamierzała nowe prace, na wiek szta skale, już nie w drzewie, ale w kamieniu, gdy zawiadły siły, nadwał lone przez to niecodzienne bezkompromisowe, romantyczne życie.

„To co przeżyłam, nie ma wartości. Wartość życia jest w tym, co po nas zostaje“ — notuje słowa Zmarłej autorka wstępu do katalogu. Słowa nieoczekiwane, bo choć postawa

idealistyczna, wiara w wartości absolutne, która je natchnęła bije z całego życia artystki, to przecież tym razem chodzi o co innego niż np. dobro, czy piękno samo w sobie — chodzi o wartość absolutną rzeczy-wi- tworów doskonałych. Tymczasem twórczość L. Szczepanowiczowej daleka była od tej — klasycznej — idealologii. W całej swej różnorodności prób i porywów, zwycięstw i klęsk pasuje raczej do koncepcji romantycznej, gdzie poszczególne dzieła jest raczej gestem człowieka ścigającego swe ideały, eksklamacją, dokumentem przeżycia, a nie waleń bitwą, wydaną niedoskonałościom, natury, tworzywa i zręczności ludzkiej — w imię przyjętych z góry ideałów, porządkujących rzeczy i sprawy tego świata według uniwersalnych, wyrosłych z tradycji kanonów piękna. Od tradycjonalistycznego uniwersalizmu estetyka Szczepanowiczowej była bardzo daleka. Niewiele tylko prac (prze ważne akty w drzewie) nawiązuje do form klasycznych. Przeciwnie,

główną cechą jej wrażliwości artystycznej wydaje się zdolność fascynowania się — tak naturą (studia realistyczne, szkice portretowe, pejzaże) jak i współczesnymi jej próbami poszukiwania stylu — dalekimi od klasycyzmu, wyławowującymi całą ammicję w próby streszczenia stylu nowego, będącego wiernym wyrazem ducha czasu — a więc rzeczy przemijającej. Pierwszą taką fascynacją stała się dla młodej rzeźbiarki jej szkoła. O swych rosyjskich mistrzach wyrażała się w słowach pełnych zachwytu, którego my dziś już podzielać nie możemy. Powiemy raczej, że nie była to dobra szkoła, że zamiast ukazać młodej adeptce jak najwięcej dróg i możliwości, zamiast uzbudzić jej rękę w należyty umiejętność techniczną, pozwalającą na doskonałe opanowanie materiału rzeźbiarskiego i wykorzystywanie go do własnych celów — szkoła ta zafascynowała wyobraźnię entuzjastki ulubionymi wówczas tematami, zaczerpniętymi z problematycznej wartości,

Odnaczeni w woj. wileńskim

W poniedziałek dnia 24 lipca r. pan wojewoda wileński Artur Maruszewski dokonał ceremonii wręczenia odznak orderu „odrodzenia Polski” i „krzyża zasługi” zastużonym osobom z terenu miasta Wilna i województwa wileńskiego.

Udekorowani zostaną: krzyżem oficerskim orderu „odrodzenia Polski”: Jan Myśliński — za zasługi na polu pracy społecznej;

krzyżem kawalerskim orderu „odrodzenia Polski”: Tadeusz Żemoytel — za zasługi w służbie państwowej;

złotym krzyżem zasługi: Stanisław Czernicki (po raz drugi) — za zasługi w służbie państwowej; inż. Ludwik Borowski, Ludwik Maculewicz (po raz drugi), ksiądz Tadeusz Makarewicz, inż. Leon Malicki, ksiądz Paweł Szepecki — za zasługi na polu pracy społecznej; dr Zygmunt Zawadzki, dr Mikołaj Pólikowski — za zasługi na polu pracy społecznej i zawodowej; dr Stefan Brokowski, ksiądz Władysław Kurpisz-Garbowski, Grzegorz Gierszun, Maria Znamierowska-Pruffero-wa, inż. Czesław Stuchocki, Edmund Srokowski, Franciszek Tyman — za zasługi na polu pracy zawodowej;

srebrnym krzyżem zasługi: Kazimierz Piasecki, Gustaw Przewłocki — za zasługi na polu pracy społecznej; ksiądz Wiktor Kochański — za zasługi na polu pracy zawodowej i społecznej; Kazimierz Kuchter — za zasługi na polu rozwoju kultury śpiewaczej;

brązowym krzyżem zasługi: Józef Bielecki, Jan Lisowski, Julian Ogiński, Aleksander Wierzbicki, Ferdynand Zakrzewski — za zasługi na polu pracy społecznej; Wacław Kasperowicz — za zasługi na polu pracy społecznej i zawodowej; Adolf Szorkin, Jan Aleksandrowicz — za zasługi na polu pracy zawodowej; Ludwika Wiszniewska — za zasługi w zakresie pomocy i opieki nad bezrobotnymi; Franciszek Gliński — za zasługi na polu podniesienia stanu sanitarno-porządkowego.

Statki niemieckie przemycają żydów do Palestyny

„Times”, omawiając sprawę nielegalnej imigracji żydowskiej do Palestyny, wyraża pogląd, że władze brytyjskie winny zwrócić baczną uwagę na to, jakie czynniki kryją się za organizacją nielegalnej imigracji. Jest rzeczą stwierdzoną, pisze „Times”, że statki, które przywoziły do Palestyny uciekinierów żydowskich, były przeważnie niemieckie, płynące pod obcą flagą.

Należy zastanowić się — konkluduje dziennik — czy nie ma się tu doczynienia z akcją niemiecką, mającą podwójny cel: pozbycie się niepożądanych Żydów i wytworzenie w opinii świata przekonania, iż rząd brytyjski nie dostrzega swych obowiązków wobec ludności arabskiej.

Wczasy nad Bałtykiem Tania wycieczka z Wilna

Administracja „Kuriera Wileńskiego” przyjmującego” przyjmuje zapisy na wycieczkę popularną do Gdyni, wyjeżdżającą z Wilna w dniu 12 sierpnia. Wycieczka jest tania, mimo, iż korzystać będzie z luksusowego pociągu turystycznego, w którym wszyscy pasażerowie mają miejsca sypialne.

Udział, płatny jednocześnie z zapisem, kosztuje 2 zł 90 gr (łącznie z noclegami w Gdyni). Jest to ostatnia w tym sezonie wycieczka nadmorska, obliczona przy tym na bardzo niewielką ilość podróżnych. Wskazane jest niezwłoczne dokonywanie zapisów.

Sukces stoczni gdyńskiej SS. „Olza” powstanie w 90 proc. wysiłkiem polskim

Prace przy budowie pierwszego polskiego pełnomorskiego statku na stoczni krajowej posuwają się szybko naprzód. Na miejscu, które jeszcze przed półtora rokiem pokrywał ugór — wznosi się już pełny kadłub 70-metrowej długości stalowego kolosa, wagi blisko 500 ton. Ss. „Olza” bo taką nazwę nosić będzie pierwszy statek pełnomorski, zbudowany na stoczni krajowej — wodowany będzie w październiku r.b.

Stocznia gdyńska, budując statek pełnomorski na pierwszej pochylni, prowadzi w niesłabnącym tempie prace inwestycyjne, dzięki którym stocznia krajowa zamieniła się już w warsztat mogący przyjmować nowe zamówienia. Obecnie dobie-

gają końca prace przy budowie drugiej pochylni, na której budować będzie można w przyszłości — w razie zapotrzebowania — statki tej miary, co ss. „Pułaski”, „Kościszko”, „Polonia” i podobne transatlantyki.

Teren stoczni gdyńskiej przedstawia widok imponujący. Od świtu do zmroku rozlega się na jej terenie huk elektrycznych młotów, które spawają poszycie statku przez wzbijanie niłó — łącznej ilości około pół miliona. Zewnętrzne ściany statku są już prawie w całości wykonane. Obszerne luki statku zamyka stalowa powierzchnia pokładu, nad którą wznoszą się kontury mostku kapitańskiego.

W pionierskiej swej pracy, zaprojektowanej na 6 rocznych etapów, stocznia gdyńska pokonywać będzie musiela olbrzymie trudności. Obok braku pełnych urządzeń, pracę hamował brak doświadczenia, które nabywać musiano mierzalną, sumienną i odważną pracą. 180 inżynierów, majstrów, rzemieślników i robotników montuje kadłub ss. „Olza”. Zespół ten, mający w swym gronie tylko nielicznych speców zagranicznych, dokonał w krótkim stosunkowo czasie dzieła, wzbudzającego nieklamany podziw wśród fachowców z dziedziny budowy okrętów, odwiedzających stocznice polską.

Zachęcone śmiało decyzją stoczni huty polskie pospieszyły w sukurs budowniczym okrętu, wykonując — wbrew przewidywaniom pesymistów — we własnym zakresie kotły, maszynę Lenza, śrubę okrętową itd. Dzięki temu ss. „Olza” powstanie w 90 proc. wysiłkiem polskim, a jedynie w 10 proc. przy pomocy fabryk zagranicznych. W momencie wodowania ss. „Olza” posiadać będzie masę wagi 550 t — po wmontowaniu kotłów i reszty instalacji — 850 t.

Zamachy samobójcze w Polsce W miastach 4-krotnie więcej samobójstw, niż na wsi

Statystyka zamachów samobójczych, dokonanych w Polsce w roku ubiegłym, wykazuje przeciętną liczbę 12,6 zamachów na 100.000 mieszkańców. Ogólna ilość zamachów wyniosła 4.377, w czym 2.560, czyli 15,1 na 100.000 osób, było mężczyzn, a 1.817 kobiet.

Zamachów samobójczych w miastach było 28,6 na 100.000 mieszkańców, na wsi

Uniewinnione 4 żydów za nielegalne przekroczenie granicy z Niemiec

Wczoraj przed Sądem Grodzkim w Wilnie stanęło 4 Żydów, uciekinierów z Niemiec, oskarżonych o nielegalne przekroczenie granicy. Żydzi ci pochodzą z Czech, skąd po okupowaniu Czechosłowacji zbiegli, chroniąc się do Polski. Przekroczyli oni granicę w rejonie Morawskiej Ostrawy, gdzie przez pewien czas mieszkali, obecnie zaś usłowali bezwizy wyjechać do Łowcy.

W wyniku rozprawy wszyscy oskarżeni zostali uniewinnieni ponieważ sąd uznał zarzucane im nielegalne przekroczenie granicy za stan wyższej konieczności.

Węgiel kamienny

z najlepszych górnośląskich kopalń oraz koks najtaniej i na dogodnych warunkach można nabyć w firmie Kazimierz MARKIEWICZ, Zygmuntołowska 24, tel. 25-32.

Romantyzm w kraju kwitnącej wiśni

W kraju „kwitnącej wiśni” mimo wojny ludzie nastroszeni są romantycznie. Oto ogłoszenie matrymonialne, zamieszczone w jednym z pism tokijskich:

„Jestem piękną kobietą — pisze Japonka — spływające faliste włosy otulają mnie niby obłokiem, Postać moja jest gibka jak brzoza, gnąca się pod naporem wiatru. Twarz moja, delikatna i aksamienna jak płatki kwiatu odbija oddanie i szczerą moją duszę. Majątek, który posiadam wystarczy, aby senne marzenia miłosne stały się cięciem, abym podążyła szczęśliwa i radosna za moim panem. Dostąpię później szczęścia, aby móc spocząć z nim razem w grobowcu z różowego marmuru”.

To nie to, co ogłoszenie w dzienniku europejskim: „Mam lat 30, zapewniony był i trzypokojowe mieszkanie”.

Pod wpływem gorąca nawet ziemia wysycha

W Europie panują afrykańskie upały. W poczywim Przemysłu zanotowano 57 st. Celsjusza. Rzeki wysychają. Poziom wody w Wiśle wynosi 51 centymetrów(!). Na Sekwanie wstrzymano żegluga. W południ. stanach Ameryki i Kanady wskutek suszy było ginie masami.

Niema wody! Czy na świecie może zabraknąć tego najdroższego, nieodzownego płynu?

Premie PKO

Dnia 20 lipca 1939 r. odbyło się w PKO jedenaste publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych premiowanych serii IV.

Premie po zł 1.000 padły na Nr Nr: 306654 311634 328231 377018.

Premie po zł 500 padły na NrNr: 305919 310629 311214 312209 331968 326289 327728 329181 332867 341572 359748 363762 368629 373126 377003 381555 393866 398760 399037.

Premie po zł 250 padły na NrNr: 300215 301813 303434 303603 305124 307359 308638 311810 312304 312921 313058 316111 318969 321298 322967 323281 325326 328211 332235 332275 333318

337711 338464 339924 344344 344824 347080 351141 351947 353367 357039 361430 361911 363229 364707 365504 366894 366936 367893 368040 373085 374984 376629 381739 381783 382889 383733 383975 385416 386242 394214 398718 399211.

Poza tym padło 184 premie po zł 100. Po raz drugi padły premie na następujące książeczki:

Zł 250 na NrNr: 300215 332235 341924 373085 386242 394214.

Zł 100 na NrNr: 308005 309866 334988 342950 343719 358138 379778.

Ogółem padło premij 263 na łączną kwotę zł 459000. O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasada wkładów oszczędnościowych premiowanych serii IV jest stała wzrost liczby premij w miarę wzrostu wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii książeczek nie traci swej wartości, lecz nadal biora udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Książeczki serii IV, na które padły premie w poprzednich premiowaniach, dotychczas nie nadaje.

Zł 250 NrNr: 304382 321641.

Zł 100 NrNr: 312732 313326 316314 320838 326713 334666 334869 340210 354352 370937 379026 384511.

Gdy skarzysz się na chory żołądek

STOMACH BONIFRATERSKI

wyrobu Laboratorium O. O. Bonifratrów w Wilnie

I opatentowany przez Ministerstwo Opieki Społecznej Nr rej. 1970.

Leczy on skutecznie katar żołądka i kiszek, wzdęcia, zapobiega bólom głowy, pobudza apetyt, ułatwia trawienie i chroni od złej przem. materii

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Wytwórnia i główny skład:

Apteka Zakładowa O.O. Bonifratrów w Wilnie, Pl. Napoleona 6

Wilno nie obawia się wojny

Targi i Wystawy gospodarcze, ten pewnego rodzaju barometr ludzkiej sprężystości przemysłowo-handlowej i organizacyjno-kulturalnej, są bardzo wrażliwe na wszelkiego rodzaju koniunktury ekonomiczne i polityczne. W odbywającej się obecnie „wojnie nerwów” sfery gospodarcze wykazują opanowanie i przebieg organizacyjny. Co więcej, liczne firmy polskie wykorzystują sprzyjającą koniunkturę, wytworzoną na skutek coraz to silniejszego zaznaczenia się siły gospodarczej Niemiec z resztą świata, wskutek czego dla handlu i przemysłu polskiego odkrywają się coraz to nowe możliwości tak na rynku zewnętrznym jak i wewnętrznym. Ten pocieszający objaw spokoju i opanowania widzimy i na terenie Wilna, gdzie zgłaszanie wystawców na V Targi Północne odbywa się normalnie. (80% stoisk zostało już zajętych). Ostateczny termin zgłaszania wystawców został wyznaczony przez Dyrekcję Targów na 1 sierpnia b. r.

To samo zjawisko nieogładania się na

różnego rodzaju „jesienne przewidywania wojenne” obserwujemy na tegorocznych Międzynarodowych Targach Futurarskich, obelanych całkowicie przez branżę futurską.

Do dorocznego święta gospodarczego Wilna i Wileńszczyzny, czym będą bezsprzecznie Targi i Wystawy Wileńskie, przygotowuje się również miasto, przez dokonywanie prac ziemnych, zakładanie w bliższym sąsiedztwie terenów targowych na głównych arteriach komunikacyjnych nowoczesnych jezdni, porządkowanie terenów Targów, zakładanie zieleńców i prowadzenie innych prac dekoracyjno-ogrodniczych. Również społeczeństwo wileńskie, pełne sentymentu dla swych imprez targowo-wystawowych, obdarza je swoją sympatią, podnosząc i agruntując nastroje spokoju i normalnej pracy oraz niwelując blaknące się tu i ówdzie, na szczęście znikome, przejawy wyczekiwania na „dobrowie wieści i wydarzenia”.

cecha nie wydają mi się w pełni świadome, choć drzewo widzimy tak różnie stosowane, w tyłu gatunkach i z takim już znanstwem. Widziałbym w tym raczej przejaw instynktu rasowej rzeźbiarskiej instynktu, który na manieryczną, choć fascynującą tematykę kazał szukać antidotum w rzemiośle samym, w tworzyw. Dekoracyjność byłaby więc wypadkową tych dwóch czynników i rozumiała rzecz, że nie mogła ani zadowolnić artystki, ani nawet pociągnąć jej do jakichś wysiłków pogłębiających w tym kierunku. Skończyło się na najlepszym „klasycyzującym” „Lecie”, do którego artystka doszła przez różnych „Zwiastunów burzy”, „Grażyny” i „Dziwożony”.

Ostatnim echem tych obcych fascynacji jest kubizująca naskorzeżba poświęcona Chopinowi. Teraz, ciągle wierna drzewu i coraz lepiej w nie wtajemniczająca się artystka przechodzi — poprzez próby ekspresji uczuć oderwanych (ból, żałość) do

studiów natury. Powstają komponowane w klooku studia różnych starców i babul, popiersia portretowe, studia głów, a także — obok popiersi Marszałka — projekty pomników. Był to więc prawdziwy zwrot ku rzeczywistości i zadowolony należy tylko, że przyszedł tak późno. Zmysł rzeczywistości wyładowuje artystka zarówno w szkicach portretowych malarzkich, gdzie pedzel jest jej posłuszny całkowicie, jak i w rzeźbach, o których powiedzieć trzeba, że są znakomicie podobne mimo wielu przypadkowości i niedopracowań ściśle rzeźbiarskich. Z portretów Marszałka wyróżnia się głowa z orłem — właśnie ona ma głowę podobną i pełną wyrazu; natomiast kompozycja ramion i pta-ka nie osiąga formy. Forma, styl — własny, to był etap wieńczący dzieło, etap ledwie rozpoczęty, przerwany śmiercią. Ludzie o takiej sile entuzjasmu, artyści tak wybuchowi i eksplanysni muszą mieć wiele czasu, zanim zdołają wywikłać własną osobowość z przypadkowości, którymi

omotał ich własny rozpęd pierwotny. I tu leży tragiczność losu ś. p. Leony Szczepanowiczowej, że pracę tę podjęła, że ją z pasją i powodzeniem wykonywała, ale dokonać jej nie zdążyła. Usłyszałem taką refleksję z ust zwiędzającego wystawę artysty: — „Ale ona z roku na rok była młodszą!” Tak, to prawda.

Organizatorzy wystawy i opiekuńcy spuścizny artystycznej zmarłej artystki chcieli, zgodnie z jej intencjami zachować zbiór jej prac w Muzeum Miejskim. Szusza to inicjatywa, z tym oczywiście, że zbiór taki musiałby być dostosowany do charakteru muzeum, o którym to charakterze dotąd niewiele wiemy. Jeśli to muzeum regionalne, to rzecz jasna zbiór mógłby być zdeponowany w całości, jeśli natomiast chodzi o załączek pod przyszłe muzeum sztuki, to (przynajmniej do sal z eksponatami) w wyborze prac powinno dokonać odpowiednia komisja.

Józef Maśliński

Utonięcie

Podczas ostatnich upałów na terenie Nowogrodzkiego, zwiększyły się wypadki utonięć w czasie kąpiei. W jednym tylko dniu utonęli: Franciszek Lipnicki, 16 letni chłopiec z wsi Zielony Kopic, pow. stołpeckiego, w czasie kąpiei w rz. Niemen; 12-letni Surpnik Grzegorz ze wsi Łosk, pow. wołyńskiego w czasie kąpiei w rz. Berezynie i 7 letni Dionyzi Miedźwiedzki, mc wsi Hawinowice, pow. stonińskiego w czasie kąpiei w rz. Łachozwie.

Dziecko udusiło się w poduszczkach

W miasteczku Turzec, pow. stołpeckiego, 5-miesięczne dziecko Wlery Klergiet, spadło z łóżka wraz z pościelą i udusiło się w poduszczkach. W czasie wypadku matka była na podwórzu zajęta pracą gospodarską.

Anonimowe pogróżki niemieckie rozsyłane do Polaków na Śląsku Opolskim

„Nowiny“ wychodzące w Opolu (Śląsk Opolski) donoszą z Zalesia w pow. strzeleckim, że wielu Polaków otrzymało w ostatnich dniach anonimowe listy z pogróżkami.

Wszystkie listy, przesłane pocztą, mają jednakowy maszyną pisany tekst, tylko adresy są pisane ręcznie.

Taki sam list znaleziono przybity do drzewa w ogrodzie p. Mroza oraz do bramy zagrody p. Wilkowskiego w Zalesiu.

Listy te mają treść następującą:

„Sie haben wohl gehört, zumindest aber erfahren, dass erliche Ihrer Stammes

genossen bereits durch Plakate aufmerksam gemacht worden, sind, dass sie demnächst zu ziehen haben.

Wenn Sie meinen, lieber Freund, davon verschont zu sein, so irren Sie. Wir haben Sie nicht vergessen.

Darum auf die neue Heimat! Jetzt wird es ernst!“

W tłumaczeniu polskim:

„Słyszał Pan zapewne, albo co najmniej dowiedział się, że niektórym z rodaków Pana za pomocą plakatów zwrócono już uwagę, że niebawem mają się wyprowadzić.

Jeśli Pan, drogi Przyjacielu, uważasz, że zostaniesz oszczędzony, to się mylisz. Myśmy o Panu nie zapomnieli.

Przeło dalej do nowej ojczyzny! Teraz sytuacja staje się poważną!“

Anonimowym autorom tych listów, którym nawet dzisiaj brak cywilnej odwagi, bo inaczej nie ukrywaliby swych nazwisk — warto przypomnieć — pisze katowicka „Polonia“ — że ci, którzy na ziemi Ojców mieszkają, nie mają ani potrzeby ani ochoty wyprowadzić się. Polak ziemi swej nie opuszcza.

„Turyści“ w Gdańsku zaczynają się przebierać

PARYŻ. (Obsl Sp.) Wbrew niemieckiej „deklaracji pokoju“ w sprawie Gdańska, niemieckie przygotowania wojenne na terenie Gdańska, jak donosi paryska prasa wieczorowa, kontynuowane są nadal. Gazety donoszą,

że wczoraj do Gdańska dostarczono nowych 20 armat przeciwlotniczych. Wzdłuż granicy polsko-gdańskiej wznoszą się rzekomo, według tych doniesień, zapory przeciwtankowe.

Napływ „turyстів“ 1939 r. do Gdańska nie ustaje. Korespondent „Leuvre“ donosi, że w Gdańsku widziano już na ulicy podoficerów armii niemieckiej w pełnym umundurowaniu.

„Wojna“ powietrzna nad Saharą Wielkie manewry lotnictwa angielsko-francuskiego

Paryski „Excelsior“ donosi, że w najbliższych dniach angielskie eskadry bombowe rozpoczną loty ćwiczebne nad Saharą.

Według informacji z brytyjskich kół lotniczych, wyspy brytyjskie nie posiadają bowiem terenów, które nadawałyby się do wypróbowania pełnej skuteczności ciężkich bomb lotniczych bez narażenia bezpieczeństwa publicznego. Z tego względu rząd francuski oddał pewne obszary w Saharze do dyspozycji angielskiej floty powietrznej.

Loty ćwiczebne angielskich bombowców nad Saharą dokonywane

będą wspólnie z eskadrami francuskimi. Główną bazą wypadową będzie miejscowość El Golea.

Szczegółowy program tych ćwiczeń opracowany zostanie podczas wizyty francuskiego ministra lotnictwa Guy Lachambre w Londynie.

Czeska armia we francuskiej Legii Cudzoziemskiej

Dziennik angielski „Daily Express“, donosi, że we francuskiej Legii Cudzoziemskiej w Algierze tworzy się pułk czeski.

Obecnie został już uformowany jeden batalion, złożony z 600 żołnierzy czeskich.

Komenda odbywa się w języku czeskim.

Do pułku tego przyjmowani są wszyscy oficerowie i żołnierze czescy, którzy zdołali uciec z Czech.

Horyniec-Zdrój Sezon całoroczny

Leczy reumatyzm, artretyzm, wszelkie schorzenia stawowe, gościec, schorzenia nerwów oraz wszelkie stany zapalne, choroby kobiece, stany zapalne przmacicza, choroby górnych dróg oddechowych — nie gruźlica. Lanie rzeźniały — w sezonie II od zł. 164 — 21 dni, mieszkanie, utrzymanie 4 razy dziennie, kąpiele siarczane i borowinowe, opieka lekarska, podatek hotelowy, pościel, bielizna kąpielowa. Stacja kolejowa w miejscu, pow. Lu baczów, woj. lwowski. Na linii kolej. Jarosław — Rawa Ruska.

Konstytucja Słowacji

BRATYSŁAWA, (PAT). Nowa konstytucja słowacka przewiduje, że parlament składać się będzie z 80 posłów, wybranych przez naród w głosowaniu tajnym, równym i bezpośrednim na okres 5 lat. Bierne prawo wyborcze posiadają obywatele w wieku od 30 lat, czynne od 21 lat. Całe ustawodawstwo podlega parlamentowi.

Wybór prezydenta republiki dokonywany jest w pierwszym głosowaniu większością 3/5 głosów, w drugim zwykłą większością. Kandydat na prezydenta musi mieć co najmniej 40 lat. Prezydent, wybierany jest na 7 lat. Mianuje on i odwołuje premiera rządu, ministrów i wszystkich wyższych urzędników, oraz zwołuje parlament. Jest też naczelnym dowódcą sił zbrojnych.

Rada państwa ma za zadanie nadzór i koordynację organów konstytucyjnych. Powoływana jest na kadencję 3 letnią, 6 jej członków mianuje prezydent, a 10 parlament. Poza tym wchodzi do niej po jednym przedstawicielu grup narodowych i stanów. Premier i prezes parlamentu wchodzi również do rady państwa.

Parlament może uchylać wnioski nieufności przeciwko rządowi i poszczególnym członkom gabinetu. Rząd, rad państwa i członkowie parlamentu posiadają prawo inicjatywy ustawodawczej. Prezydent państwa ma prawo weta przeciwko uchwałom parlamentu, do których ustawodawstwa. Veto może być

obalony przez parlament większością kwalifikowaną 3/5 głosów.

Konstytucja przewiduje utworzenie 7 stanów zawodowych: rolnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosła, finansów i ubezpieczeń, wolnych zawodów, urzędników publicznych i pracowników instytucji kulturalnych. Zadaniem organizacji stanowych jest sprawozdanie samorządu w zakresie spraw zawodowych.

Nowa konstytucja przewiduje też powszechny obowiązek służby wojskowej oraz przysposobienia wojskowego przed

i po służbie wojskowej. Grupy narodowościowe żyjące na terenie Słowacji, mają prawo organizowania się pod własnym kierownictwem w sformalizowanych kulturalnych i politycznych oraz używania języka ojczystego w życiu publicznym i w szkołach. Nowa konstytucja wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Nowy prezydent państwa musi być wybrany najpóźniej w 90 dni od ogłoszenia konstytucji. Sesja obecnego parlamentu kończy się z dniem 31 września 1939 r.

NAJPOPULARNIEJSZE orsz światowych znanych marek

MOTOCYKLE

obecn. sezonu 168 c/c marki „Podkowa“ i innych.

„Royal-Enfield“, „Norton“, „Hudge“, „Puch“, „TRIUMPH“

SAMOCHOBY marki „Skoda“

OPONY krajowe „Seiberling“ i zagraniczne „Dunlop“ do nabycia na dogodnych warunkach spłaty

„ESBROCK-MOTOR“

Wilno, Mickiewicza 24, tel. 18-06
Skład części bogato zaopatrzony

LEKARZE często polecają w przypadkach zaparcia, skłonności do obstrukcji i otłocności, w cierpieniach wątroby łagodnie działające pigułki przeczyszczające

ALDOZA

zn. ochr. „Góral“. Zapytaj swego lekarza.

Rabin i cialonak

(Opowiadanie ludowe zapisane w pow. dziśnieńskim)

Dauniej niatoje szto ciapier, dachtarou było mała, a ludzi z usiakimi chworbami iszli da szaptunou. Jakija leczyli dobra i płatn brali małaju, dy i to nie hraszmi. A kali dzie pakazausia prandziwy dochtar, to heta była wialikaja redkaś. Nasz brat abchodzusia biez dachtarou: a trebawali ich da siabie tolki pany, Żyd, kieszny i papy.

Wot adnaho razu przyjeżdżau dochtar da chworaha pana praz mia steczka, dzie jakraz u hetuju poru byu chwory żydowski rabin. Zadzierżali Żydy dochtara dyj prosiać jaho kab adwiedau chworaha rabina. Dochtar każyć:

— Nimaju czasu isci da chworaha, ale ja i niewidziuczy jaho pznaju chwarcbu i dam ziella: prwniasie cie tolki mnie jahonaj mocy.

Żydy pabiehl da rabina uziali u czarapoczak jahonaj mocy i dali niasci muzyku, bo sami ei stydalisia

niasci, ci nia možna — chto ich tam wiedajeć?

Mużyk niasiec czarapoczak, a Żydy hużam za im iduć. I wot na nieszczęście schodzuczy z ganku muzyk spatyknusia i wyleu moc. Ale tutża bliska stajala karowa i macylasia, dyk muzyk douha niadumajuczy padskaczyu i nabrau mocyu u czarapok (o Żydy hetaha nie widzieli) dyj panios dochtaru. Dochtar uziau hety czarapok, pahladziu, pahladziu dyj każyć:

— Cielnaja, i to skora acielica! Sieu na woz i pajechau. Żydy pabiehl da chworaha rabina i skazali ab hetym. Usie dziwnjucza:

— Jak heta možyć być kab rabin byu ciety? i da taho mienuby skora acielica. Giżby dochtar pamyliusia? Ale niczoha nia zrobisz raz tak skazau, to moža i prauca. Tak raz ważali sabranjya Żydy. Douha nia dumajuczy wyprawili rabina u ho-

rad, dzie była adna staraja Żydouka babka, kab jana pamahła rabinu radzić.

Pajechau rabin z bałaholam abłożany piarynami. Adjechauszy musieć mili sa dzwie—zaczalo ciannieć, dyj użniałasia takaja zawiarucha, miacielica, szto dalej uzo susim nia možna było jechać. A tut niedaloka ad darohi byu zaścianek, dyk jany i zajechali nanacz. Haspadar pryniau naczwawać, ale nia mieu dzie pałażyć padaroznikou, dyk prwnios u chatu sałomy i razastau na padłożie kala pieczy. Rabin padastau jaszczce swaje piaryny i razlohsia da spańnia.

U haspadara jakraz w hetuju poru była cielnaja karowa i stajala jana u sieniach. U tujuż nocz hetaja karowa i acialifasia. Cialonak jak padsoch, dyk i puczau harcawać pa sianiach. A u noczy niechta wychodzau na dwor i niezaczyniu dzwiarej u chacie, dyk hety cialonak i uleu u chatu, dyj dawaj sabie szpacirawać pa chaci Nu i peunaż musiu uzbica na śpiaczaha rabina. Toj jak pracznusia, ahledziu szto jośe kala jaho cialonak, to zaraz chapiu i prytiliu da siabie, dumajuczy, szto heta jon sam noczczu naradziu cialonka.

Zarazza razbudziu swojho bałaholszczyka i zahadau skarej zaprahac kania i wyjeżdżać adsiul nieuzaciemku.

Karowa ahledziłasia, szto nima cialonka, dyk zaczęła rauści. Pracznenułasia gaspadynia i widzie — karowa acialifasia, a cialonka nima i Żyda taksama nima. Skazała haspada: — peuna rabin ukrau cialonka! Haspadar zarazza zaproh kania i pajechau dahaniać rabina. Za niekulki wiorst dahauszy jako — kryknuu — Ach, ty parszywiec! Naszto ty majho cialonka ukrau?!

A toj każyć:

— Jakoha twajho, kali heta moj cialonak. Ja sam aciliusia, bo i dochтары skazali, szto ja byu ciety.

— Szto ty aszaleu! Hetaż nasza karowa acialifasia. Adkławaj cialonka, parch! — A rabin nie addajeć. Tady haspadar douha nie dumajuczy zawiernuu bałahola i jeduć nazad. Padjechali da dworu i paszli da pana kab toj razsudzau ich.

Rabin razkżau panu, jak dochtar usim Żydom skazau, szto jon ciety i jechau u horad dziele taho, kab znajści dobruju babku da parodau,

MIARY stalowe i parciane zwijane i sztywne łąty i Żalony SKALE PRZENOŚNIKI

TEODOLITY NIWELATORY CYRKLE

M. ŻEJMO WILNO

Mickiewicza 24

Publiczna dyskusja w Berlinie King-Hall — Goebbels Propozycja autora angielskich listów

Cała prasa angielska, francuska i niemiecka pełna jest w dalszym ciągu szczegółów, dotyczących głównej już dziś w całej Europie akcji „pokojowych listów“ b. oficera marynarki angielskiej Stefana King Halla.

„Paris Soir“ przynosi kilka nowych szczegółów z historii życia King Halla, syna admirała angielskiego.

W r. 1929 zamknął King Hall swą karierę wojskową, opuszczając z tytułem „commander“ kadry marynarki angielskiej, aby poświęcić się całkowicie polityce. W Londynie uważają King Halla nieco za ekscentryka, lecz w rzeczywistości jest to człowiek, który umie opanowywać i wyjaśniać szerokim rzeszom w najprostszym w świecie sposobie tematy na pozór najbardziej skomplikowane.

Jako specjalista w sprawach polityki: za granicznej, wchodzi King Hall w skład „Royal Institute of International Affairs“ i w skład „Chatam House“, gdzie niedawno lord Halifax wygłosił swe sensacyjne przemówienie.

Już jako autor kilku cennych książek o historii wojny, oraz różnych powieści, King Hall wystawił w Londynie większą ilość sztuk, które wszystkie zdobyły ogromny sukces. Obecnie redaguje w Londynie czasopismo p. t. „News Letter“, posiadające 45 tys. abonentów.

W tych to właśnie swoich „listach“ publikuje King Hall informacje, które jego zdaniem, mogą „ulawić zrozumienie zasad sprawiedliwości“ w całej Anglii.

Prasa niemiecka nie przejawia w dalszym ciągu atakować Anglię w związku z akcją listową King Halla. Dzienniki berlińskie zarzucają gazetom angielskim, że zbagatelizowały odpowiedź daną King Hallowi przez dra Goebbelsa w jego artykule na łamach „Völkischer Beobachter“.

„Paris Soir“ donosi, że King Hall wystąpił ostatnio z propozycją przyjechania do Berlina w celu odbycia zasadniczej dyskusji z Goebbelsem.

Prasa niemiecka nie przejawia w dalszym ciągu atakować Anglię w związku z akcją listową King Halla. Dzienniki berlińskie zarzucają gazetom angielskim, że zbagatelizowały odpowiedź daną King Hallowi przez dra Goebbelsa w jego artykule na łamach „Völkischer Beobachter“.

„Paris Soir“ donosi, że King Hall wystąpił ostatnio z propozycją przyjechania do Berlina w celu odbycia zasadniczej dyskusji z Goebbelsem.

Prasa niemiecka nie przejawia w dalszym ciągu atakować Anglię w związku z akcją listową King Halla. Dzienniki berlińskie zarzucają gazetom angielskim, że zbagatelizowały odpowiedź daną King Hallowi przez dra Goebbelsa w jego artykule na łamach „Völkischer Beobachter“.

„Paris Soir“ donosi, że King Hall wystąpił ostatnio z propozycją przyjechania do Berlina w celu odbycia zasadniczej dyskusji z Goebbelsem.

Prasa niemiecka nie przejawia w dalszym ciągu atakować Anglię w związku z akcją listową King Halla. Dzienniki berlińskie zarzucają gazetom angielskim, że zbagatelizowały odpowiedź daną King Hallowi przez dra Goebbelsa w jego artykule na łamach „Völkischer Beobachter“.

„Paris Soir“ donosi, że King Hall wystąpił ostatnio z propozycją przyjechania do Berlina w celu odbycia zasadniczej dyskusji z Goebbelsem.

Z życia litewskiego

Jednodniówka litewska

Ukazała się jednodniówka litewska „Jaunimo Kelias“, poświęcona sprawom młodzieży litewskiej na Wileńszczyźnie. Jednodniówka jest bogato ilustrowaną.

Motocykliści litewscy z Wilna wezmą udział w raidzie kowieńskim

Na zaproszenie Związku Motocyklistów Litewskich w Kownie ma 8 sierpnia r. wyjechać motocyklami do Litwy grupa wileńskich motocyklistów narodowości litewskiej.

Motocykliści ci mają wziąć udział w raidzie organizowanym na terenie Litwy. Wraz z wyjeżdżającymi motocyklistami udaje się do Kowna znany na terenie Wilna sportowiec litewski p. Palewicz.

„Varpas“ powrócił z turnée

Powrócił do Wilna chór litewski „Varpas“ (Echo). Chór odwiedził 60 wsi w pow. oszmiańskim, lidzkim i wołyńskim, propagując pieśń i muzykę litewską.

ale niadajechauszy da horadu, zana-czawan u zaścianku i tam acialiusia. A muzyk przynajecca do jahonaha cialonka i choczyć adabrać.

Mużyk kab dakazać swaju prau-du pierad panam, pajszou i prywiu karowu i skazau:

— Hladzi panok, hetaż karowa acialifasia a ni rabin.

Pan usmiechnusia, dyj każyć: — Nu, dobra! Moj sud taki: pastaucie pasiprod cialonka, a z adnaho boku na 10 szahou nichaj stanieć rabin, a z druhoha postaucie karowu. Żyd pawinien stanuć rakam i biez adzieży. I wot da kaho hety cialonak pojdzici, toj jaho i matka. Hetaż i zrabili, jak zahadau pan.

Cialonak hlanuu na adzin bok i druhi i paszou da rabina... Rabin jak nia skoczycy z radaści, jak nia kinieca da da muzyka:

— A szto, moža ni prauca, szto heta moj dziacionak? Dochtar prau-du skazau, ja byu ciety!

Chwaci cialonka i dawaj tulieć jaho i pryhawarywać: „A moj ty zundalkie!“ dy na woz u burku i pajechau radujuczysia u swajo miasteczka. M. Ciecierski.

Kredyty Państwowego Banku Rolnego

Znaczące ocieplenie, jakie nastąpiło w drugiej połowie czerwca oraz obfite opady atmosferyczne spowodowały, że urodzaje tegoroczne na ziemiach północno-wschodnich zapowiadają się wcale nie złe, a nawet stan zasiewów jest lepszy, niż w roku ubiegłym. Oziminy, a zwłaszcza żyto wzrosły doskonale. Zasiwy jare, jak dotychczas przekraczają znacznie normy średnie. Ziemiaki, inne okopowe oraz warzywnictwo nie pozostawiają w tej chwili nic więcej do życzenia.

Żniwa już się rozpoczęły. Wchodzimy w okres, w którym rolnik zaczyna zbierać owoce całorocznej żmudnej pracy. Żniwa tegoroczne przypadły w czasie, gdy przed całym rolnictwem stoją poważne zadania jak najlepszego zaopatrzenia państwa pod względem żywnościowym.

Rolnictwo produkować musi więcej niż w zwykłych normalnych warunkach. Jest to nakazem chwili obecnej, — z jednej strony, a z drugiej — koniecznym jest zapewnienie rolnictwu jak najdogodniejszych i najlepszych możliwości co do zbytu wyprodukowanych płodów rolnych.

Jak nam sygnalizują, Państwowy Bank Rolny przystąpił już w tym celu do udzielenia pożyczek pod rejestrowy zastaw zboża oraz rozprowadzania na szerszą skalę kredytów dla drobnych rolników.

Należy przypuszczać, że powyższa akcja Państwowego Banku Rolnego wpłynie bardzo dodatnio na kształtowanie się cen w okresie późniejszym i w ten sposób datowana od kwietnia roku bieżącego po prawa sytuacji rolnictwa ulegnie dalszemu wzmocnieniu.

Przedstawiciele P.P.S. i Klubu Demokratycznego u Wojewody

Przed kilku dniami przedstawiciele PPS i Klubu Demokratycznego przyjęli przez p. wojewodę Artura Maruszewskiego, z którym odbyli dłuższą rozmowę na tematy, dotyczące życia Białorusinów na Wileńszczyźnie.

Woj. Maruszewski w Prudyszczu

W dniu 21 bm. w godzinach popołudniowych p. wojewoda Maruszewski w towarzyszywie p. nacz. Żemotyła udał się do Prudyszcz, gdzie zwiedził Uniwersytet Ludowy.

Pan wojewoda interesował się programem prac i gospodarstwem uniwersytetu.

Kamienie żółciowe

powstają stopniowo wskutek funkcjonalnego wadliwego wątroby. Wątroba jest filtrem dla krwi. Zanieczyszczona krew może powodować szereg rozmaitych dolegliwości (ból artretyczny, tętnienie w kościach, bóle głowy, podenerwanie, bezsenność, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obrzęków, płamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tyfoidu, mdłości, język obłożony). Choroby żółci przemiany materii niszczą organizm i przyspieszają starość.

Racjonalną zgodną z naturą kuracją jest normalowanie czynności wątroby i nerek. Przeszło dwudziestletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, otyłości, artretyzmu ma ją zastosowanie ziola lecznicze „Cholekinaza“ H. Niemojewskiego. Broszury bez płatne wysła: Laboratorium fizjologicznochemiczne „CHOLEKINAZA“ H. NIEMOJEWSKIEGO Warszawa, Nowy Świat Nr 5, oraz apteki i skład apteczne.

Od Wydawnictwa

1) Przy wypełnianiu przekazów prosimy o czytelne podawanie imienia, nazwiska i adresu oraz o wymieślane — prenumerata, ogłoszenie, oprócz adresu nowego także i adres

prosiny o czytelne podawanie imienia, nazwiska i adresu oraz o wymieślane — prenumerata, ogłoszenie, oprócz adresu nowego także i adres

Tabela loterii

3 dzień ciągnięcia 2-jej klasy 45-jej Loterii Państw.

I I II CIĄGIENIE GŁÓWNE WYGRANE

100.000 zł.: 136265
20.000 zł.: 141863
15.000 zł.: 27807
10.000 zł.: 3791 18516 65502 106061
5.000 zł.: 126947
2.000 zł.: 43084 17054 159779
1.000 zł.: 8369 15378 18920 34497
59625 63796 90406 90756 93233 112123
118052 139070

WYGRANE PO 500 ZŁ.

691 1287 419 865 1422 5379 505
6400 7042 9172
10033 709 11429 580 701 877
12893 13637 835 143 3 15832 17166
862 18232 809
20415 21392 472 22767 23283 3490
24215 25449 751 26723 27105 330
642 292b1 859 92

30696 869 31182 695 32062 164
83426 45 518 36706 821 87146
38322 44 609 39385 40222 826
41530 690 42050 693 898 43005 44243
45750 46207 47459 890 85 48183 229
922 906 51536 39 53751 54223 55774
56231 57957 60553 52450 865 63796
64987

65030 641 945 66180 67114 707
977 86 68478 982 69459 70167 88
71368 794 72678 910 73261 656 938
74205 77 487 75741 872 76795 78010
79846 80095 81714 83466 560 66 678
84119 85287 468 587 749 89 86295
816 87005 88084 89450 90865 91458
95353 96418 97681 99272.

100297 421 533 101499 605 103842
104028 105001 584 107873 108656
905 110241 524 779 111805 112059 124
238 531 113265 114171 544 116567 81
117116 118174 119005 432 120037
125202 123215 425 555 955 124037 90
169 309 126659 131753 132403
138738 134806 140630 143026 619
144549 146667 147122 73 984 148023
214 431 150016 151822

153073 175 98 587 156 297 553 895
157099 955 158606 34 848 160570
161466 162278 163311 618

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

9 359 656 707 75 1130 1205 640
795 882 906 95 2024 374 512 18
760 816 51 3461 613 84 796 4002
92 185 315 59 97 714 69 90 1177
356 92 503 796 978 6078 138 209
432 767 837 46 991 8013 316 487
748 865 77 9059 981

10022 162 238 582 9 74 92 846
945 11189 95 979 12130 317 514
80 708 896 13216 40 398 540 14024
81 82 578 649 778 15047 56 408

641 16161 208 421 769 835 973
17047 170 279 710 832 18209 69
408 34 35 583 646 95 726 84 984
19054 390 610 857 980

20529 56 97 683 857 21186 70
406 815 929 22140 722 23247 471
24103 586 25191 837 25643 796
821 992 27367 435 537 40 850
914 65 28171 369 63 78 494 95
696 834 929 29331 436 594 751
953

50097 181 233 330 573 670 754
847 65 92 973 31243 321 92 420
543 768 863 82773
33250 354 57 648 851 968 34015
221 41 605 749 77 895 921 25 35809
14 643 36443 618 901 37117 57 304
63 82 595 653 64 796 940

38304 440 90 686 793 39023 102
78 540 686 741 54 942 40095 248 497
546 49 54 631 751 830 981 88 41184
469 520 778 42117 87 295 462 767
43367 80 81 525 751 71 82 828 926
51 65 97 44059 133 203 11 332 91 546
621 75 899 45153 474 605 56 710
46050 74 619 731 47017 55 134 610
17 766 48045 82 207 824 49028 78
208 83 361 524 949 50148 93 293
473 583 51165 290 530 811 962 52105
419 581 666 875 79 921 53010 498
661 92 741 88 804 33 970 50405 387
553 710 84 912 55327 490 619 58 839
544 56028 197 99 202 11 17 685 769
99 821 91 57159 293 818 68041 93
252 646 870 59049 305 78 439 542
715 907 60020 179 372 782 930 61101
95 279 600 857 62143 241 354 82
415 546 837 873 63012 26 139 62 274
431 630 876 64130 82 448 521 907 41

65102 606 890 96 960 66038 212 849
578 67028 489 530 840 45 908 53
68026 379 443 735 826 950 69142 58
999 303 420 5798 788 967.
70283 633 711 974 71184 543 406
614 37 72091 159 78 228 551 68 78
752 56 73 845 72 78139 250 360 523
50 73 870 936 74211 511 12 78 656
989 75002 78 399 508 89 89 873
76029 760 832 40 63 900 77226 49
714 42 98002 6 102 583 632 954 98
79017 35 75 273 451 510 6 634 755.
80049 117 262 81016 303 24 645
970 82089 410 559 628 873 935 83284
973 84080 190 451 625 728 842 85008
400 6 84 570 662 735 55 86529 89 656
870 71 973 76 88374 621 715 83 996
89246 643 70 830 66.

90106 20 60 329 32 456 518 621
833 35 91071 188 211 40 329 667 740
811 83 909 60 92086 266 397 544 90
539 98415 561 621 765 834 62 983
99124 288 480 896.
10007 47 438 794 101070 135 54 409
509 88 824 84 900 53 76 92 102271
327 62 450 599 602 53 78 834 18144
427 14413 970 105283 329 573 655
670 922 104044 375 549 608 871 9
107221 77 517 62 775 986 108122 71

500 84 561 909 109040 221 673 11004

11 351 408 511 758 817 111108 387
534 753 12032 9 245 481 815 993 11300
224 87 847427 551 842 8 61 932
11409 261 574 862 945 114052 185 276
2 402 711 22 888 116070 117068 442
675 707 118096 296 382 807 30 915 28
119878 536 650 757

120289 520 758 63 866 121037 251
64 384 425 603 122776 868 904 722
123371 483 511 67 99 729 34 124276
606 706 76 125094 241 363 428 928
93 134274 574 805 901 185054 133 411
20 758 68 136150 187018 46 96 378
89 565 717 138054 112 230 75 954 76
139638 93 179 243 493 600 21 61 798
140056 371 94 437 515 71 615 705
49 141036 44 556 142780 905 144054
341 501 685 930 97 145141 614 82 702
11 30 50 146031 141 241 436 755 837
79 147152 891 321 456 148304 685
149127 201 486 707 150044 25 880
761 77 95 981 151027 140 349 477

152039 325 42 416 610 98 764 832
153184 229 53 72 85 86 753 71 814
154267 378 857 155313 64 86 481
520 687 156485 542 706 801 29 71
157045 172 220 764 158062 246 370
922 156917 84 975 160133 401 55
161066 293 310 98 439 524 38 95
162231 335 471 852 939 163128 334
95 926 164187 80 301

III CIĄGIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł.
padała na Nr. 61764
15.000 zł.: 123675
10.000 zł.: 89239 138186
5.000 zł.: 60066 66774 106620
151695
2.000 zł.: 35919 60390
1.000 zł.: 483 3495 6813 8695 10342
68856 133049 152595

WYGRANE PO 500 ZŁ.

489 1777 5160 6764 7413 8133 10027
95 698 12965 13409 17088 21766 985
22489 781 25709 27892 33283 38195
735 89242 584 40441 65 41853 43680
45050 46800 47684 48031 59910 51754
52036 53050 54006 57479 59874 60399
66739 973 88 68170 69171 71902
73818 76432 78020 82264 403 83512
88082 89376 91091 93786 94046 549
97437 98807 99353 102731 104716
10558 106456 644 107484 109493 576
110774 111552 112692 113013
114673 116598 117209 20 118986
122186 123021 125088 128330 132222
137386 140391 142459 954 146029
148576 159182 152322 154598 157278
158368 97 161357 163440

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

225 017 1196 532 647 2286 441 908
8537 79 751 4047 97 5008 380 612 733
805 954 7341 736 830 913 8048 781
9226 686 7 10 412 944 97 11435 558
767 12185 872 13028 895 587 800 935
14090 204 488 516 15491 795 895 936
16168 213 17018 83 401 523 696 793

7 18083 7 173 342 928 48 62 19915

20324 806 21073 364 445 701 70 892
22278 525 694 847 23063 446 98 663
24022 107 419 594 726 56 25079 103
489 674 893 26189 438 575 940 64 68
27787 28365 406 75 697 955 29795
30058 230 699 832 31203 343 71 758
75 984 32013 142 672 33417 532 865
34069 269 96 790 937 5628 950 93
36189 694 37235 522 88035 278 494
89080 574 40062 330 449 749 41418
604 717 42118 765 43701 40 44092 293
492 921 4560 768 852 6420 47321 96
754 507 683 758 970 48547 900 27
49105 210 414 50450 754 51150 221
859 52510 82 722 5316 54858 55080
222 422 901 66 73 6232 642 830 55 96
67258 542 637 73 857 58085 116 344
52917 59411 696 881 50087 174 560
712 888 61229 442 94 759 74 62814
674 829 63690 712 64148 395 497 653
635 65114 409 728 66586 612 65 87
767 848 68063 74 242 380 595 614 833
59507 5 70049 99 582 71709 846 72014
689 724 73151 572 830 74265 338 984
75690 873 75294 462 828 930 77681
79152 275 615 80234 307 914 81202
456 82266 345 83286 84540 934 56
85026 291 218 317 778 829 56 86198
735 569 87720 933 88139 203 421 77
833 89400 9009 147 786 92050 311 592
875 93597 985 94101 210 516 95214
96268 513 865 97161 279 803 809
98274 100182 392 449 101088 6 404
911 102250 754 911 103998 104152 22
05033 617 854 106566 990 107306 526
42 883 08182 447 735 831 109481
110528 54 116777 112081 136 428
113891 114404 10 59 700 980 15238
516 116129 772 117226 515 118179 80
616 719 119737 88 120433 596 61 18
792 5 121789 122642 714 874 123212
465 517 63 124219 526 8 732 125000
129 337 414 677 924 16068 107 661
127891 128198 861 129078 225 525 940
130167 258 576 647 815 18127 132814
129 133250 134189 135079 299 136793
137901 139015 140313 788 141343 901
142572 148359 446 144143 218 20
145289 146155 294 581 845 904 30
147181 331 535 676 148615 27 149148
247 700 150014 96 522 62 151014 686
71 152024 70 5 153116 220 46 78 501
670 154040 541 760 813 977 15554 886
156099 295 828 157152 242 818 158424
42 687 844 923 159647 160581 9 690
763 161580 930 162107 78 221 9 644
64 90 940 5 164021 564 611 166627

IV CIĄGIENIE WYGRANE PO 500 ZŁ.

239 8117 492 541 5510 7548 618
8137 240 12141 719 15037 16047 756
21036 22827 43 24679 27132 34266
36017 37281 40614 49424 53444 54684
821 944 56207 58726 62381 66970
70031 71185 73410 75749 80944 81287
824 84475 86318 91980 92339 980
94421 96294 712 100127 101625
104913 105327 109910 110595 798
112182 11458 116430 117879 120108
853 59 123285 124287 569 125626
128847 137334 138860 139568 140111

1411348 142573 147034 220 148766

152193 158413 163698 164747

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

1022 302 449 961 2023 666 3103
436 615 4753 5374 77 6417 627 53 800
7245 474 659 8190 243 350 686 9166
10060 102 16 539 643 58 912 91 11116
86 866 12017 650 713 905 113235 643
114014 15009 530 6097 480 898 17158
488 18152 19156 774 872 95

20572 657 97 21157 218 530 939
22012 116 995 23074 832 24240 805
25593 678 857 26143 93 339 63 675
7107 39 270 335 95 933 28059 449
29565 30074 138 642 31077 108 395
834 32081 91 288 588 829 33506 610
795 831 970 34406 554 35171 221
86659 81 718 49 37280 470 507 58
709 88015 701 47 39 279 606 803
4

KRONIKA

LIPIEC
23
Niedziela

Dziś: Apolinarego B. M.
Jutro: Krystyny P. M.

Wschód słońca — g. 3 m. 14
Zachód słońca — g. 7 m. 35

Opiszenia Zakładu Meteorologii USE
w Wilnie z dn. 22.VII. 1939 r

Ciśnienie 759
Temperatura średnia + 24
Temperatura najwyższa + 28
Temperatura najniższa + 18
Opad: ślad
Tendencja barom.: spadek ciśnienia
Uwagi: pochmurno.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokolowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska (Wileńska 23); Turgieła (Niemiecka 45); Wiwulskiego (Wielka 3).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szanityra (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

Zmiana trasy autobusowej Nr 3. Od 24 lipca linia 3 zmieni swą dotychczasową trasę od rogu ul. Wiwulskiego i Smoleńskiej. Autobusy będą kursowały nie przez teren Targów Północnych, lecz ul. Smoleńską, Konarskiego do Rocznej.

SPRAWY SZKOLNE

Nauka w szkołach średnich i powszechnych rozpocznie się 3 września. Zakonczenie wakacji i rozpoczęcie nauki w szkołach średnich i powszechnych ustalone zostało na dzień 3 września rb.

TURYSTYCZNA

Pociąg turystyczny do Francji i Szwajcarii w dniach 12—26 sierpnia. Zwiedzanie Budapesztu, Bełatonu, Wenecji, Lido, Nicei, Monte Carlo, Cannes, Paryża, Wersalu, Zurichu i Mediolanu. Cena udziału zł 395. Zapisy i informacje w „Orbisie“.

ZE ZWIĄZKÓW I STOW.

Zarząd Koła Nr 6 Związku Rezerwistów przy ul. Kalwaryjskiej 84—4, podaje do wiadomości, że do dnia 25 lipca przyjmuje pieniądze (koszty podróży) tych członków i rodzin, którzy pragną wziąć udział w zjeździe legionistów w Krakowie w dniu 6 sierpnia.

ROŻNE.

Polskie Biuro Podróży „Orbis“ komunikuje, że w dniu 28 lipca upływa ostatni termin zapisów na pociąg popularny do Kowna. Koszt udziału zł 47.

W dniu 25 lipca upływa termin zapisów na wycieczkę na wybrzeże Ryskie. Koszt udziału od zł 170. Pobyty 2 i 4 tygodniowe. Zapisy i informacje w Polskim Biurze Podróży „Orbis“.

NOWOGRODZKA

ZNA. Żniwa w pow. nowogrodzkim rozpoczęły się na całym. Na ogół urodzaje są b. dobre. W niektórych miejscowościach, np. w Łahotkach zboże tak obroździło, że — jak powiada właściciel folwarku p. Orłowski — w życiu swym także go urodzaju nie widział.

Ul. Kościelna będzie skanalizowana? Ulica Kościelna, która układana jest obecnie kostką betonową z warstwą kamienia, wzbudza powszechne zainteresowanie. Wszak jest to w Nowogrodzku pierwsza ulica o gładkiej nawierzchni. Szkoda tylko, że brak jest tam domów o „pociągającym” wyglądem. Same rudery, wrosłe w ziemię, albo parterowe kamienice o małych oknach i „rosyjskich” dachach. Z czasem oczywiście to się zmieni. Narazie właściciele posesyj wysuwają inne obiekty. Oni twierdzą oni, że wskutek podniesienia powierzchni ulicy i chodników, woda będzie spływać na ich podwórza i ogrody. Niejednemu grozi zalananiem piwnicy i nawet mieszkaniem, np. p.

Skopowiczowi. Przydałoby się więc urządzenie ścieków lub kanału pod chodnikami. Najlepiej oczywiście byłoby skanalizować całą ulicę, ale Zarząd Miejski ma nadzieję, że w przyszłym roku przystąpi już do skanalizowania całego miasta.

Posiedzenie Rady Miejskiej. 19 bm. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej m. Nowogrodka, na którym omawiano bieżące sprawy miejskie, jak budowa studni w związku z zapoczątkowaniem budowy wodociągów, uzyskania pożyczki w wysokości 75.000 zł dzięki poparciu wojewody Adama Sokolowskiego, na roz budowę elektrowni miejskiej, wykażca- nia budowy rzeźni miejskiej, szkoły powszechnej Nr 3, wreszcie uzyskania pomocy finansowej z Min. Pracy i Op. Społecznej na urządzenia Domu Matki i Dziecka w budynku f. zw. „burmistrzowski”, wreszcie Rada Miejska zapoznana się z pracami Zarządu Miejskiego w związku z urbanizacją miasta, tudzież prowizorycznym wykonaniem kąpieliska w Litówce.

Na tymże zebraniu rada zapoznana się z memoriałem Stow. Kupców Polskich w sprawie opłat od właścicieli straganów na targowicy.

Sprawę tę Rada przekazała do zaopiniowania właściwej komisji.

OZIŚNIEŃSKA

Spółdzielnia mleczarska w Plisie. Spółdzielnia mleczarska w Plisie rozciąga swą działalność na tereny gmin: pliskiej, głębockiej, zaleskiej, łuzkiej, porpliskiej, prozrockiej, dokszyckiej i hołubickiej, w których to ominach spółdzielnia posiada po jednej filii. Obecnie spółdzielnia liczy 866 członków z liczbą zadeklarowanych udziałów 2074 (po 30 zł udział) na ogólną sumę zł 62220. Mleko jest dostarczane od 2074 sztuk krów. Ogólny obrót spółdzielni za rok 1938 przedstawia się następująco: w roku 1938 dostarczonych zostało 1.423.708 kg mleka, za które spółdzielnia wypłaciła zł 161.440,37. Przerobiono mleka na masło 1121729 kg, na sery 301979,5 kg, wyrobiono masła 50995 kg i sera 26325 kg (422 kregi). Sprzedano w ciągu roku: masła 47296 kg na sumę zł 143715, śmietany 9614 kg na sumę zł 8595, mleka 2041 kg na sumę zł 407, maślanek 141091 kg na sumę 3003 zł, twarogu 801 kg na sumę zł 728 i sera 21381 kg na sumę zł 47072. Ogólny obrót spółdzielni w ciągu roku wyniósł zł 237.548,45, przynosząc spółdzielni dochodu zł 69.354,99. Ogólne koszty prowadzenia spółdzielni wyniosły zł 56.649,12, przy czym koszty prowadzenia w stosunku do obrotu wynoszą: bez umorzeń i innych 26,08 proc. łącznie z umorzeniami i innymi 30,8 proc.

OSZMIAŃSKA

7 dziecińców letnich. Staraniem Powiatowej Organizacji Kół Gospodyń Wiejskich w Oszmianie, uruchomiono na terenie powiatu 7 dziecińców letnich dla dziecąt w wieku przedszkolnym. Dziecińce uruchomione są w miejscowościach leśnych i posiadają wszelkie dogodnie urządzenia tak pod względem sanitarnym jak i wychowawczym.

WILEJSKA

„Ognisko” nad Wilią. Bawiące w Wilejce Akademickie Seminarium wakacyjne urządziło nad rzeką Wilią „ognisko”. Impreza zgromadziła dużą ilość osób, które zajęwszy miejsce wkrąg stołu płonących galezi i chrustu, z wielkim zainteresowaniem i szczerem przyjmowały inscenizacje, dowcipy i kupteły na tematy w Wilejce najbardziej aktualne. Duże zainteresowanie zgromadzonej publiczności wzbudził harcerze z Zaolzia, którzy jako goście wystąpili z kilku numerami. „Ognisko” zakończono zostało odpiewaniem przez wszystkich obecnych pieśni wieczornej.

Robotnicy w Turniszkach przerwali strajk

W Turniszkach został zlikwidowany strajk robotników zatrudnionych przy budowie hydroelektrowni. Robotnicy w liczbie przeszło 200 osób porzucili pracę domagając się podwyżki plac. Strajk trwał 1 dzień.

Na skutek interwencji PZUS strajkujący zgodzili się podjąć pracę.

Żądania robotników zostaną rozpatrzone na specjalnie zwołanej konferencji w Inspektoracie Pracy.

Zbrojne pogotowie Francji

Francja czuwa. Francja jest gotowa do obrony swych granic i do wypełnienia swych zobowiązań militarnych... Robotnik, rolnik, urzędnik, rzemieślnik i kupiec francuski, mogą pracować spokojnie w przeszaw zmienu, że ich ojczyzna, tak samo jak Polska i jak szereg innych państw, nie da się zaszkodzić nieodpowiedzialnym niszczycielom pokoju.

Taka jest myśl przewodnia wspomnianego filmu - dokumentu „Francja czuwa” jaki

ujrzemy już wkrótce na ekranie kina „Casino”. Obraz ten przedstawia potęgę militarną naszej sojusznicy na lądzie, morzu i w powietrzu oraz matuje z całym realizmem grozę współczesnej wojny. Obejrzenie najbardziej nowoczesnych środków wojennych w akcji w związku i sztyku bojowym, pociąg każdego, komu dzisiejsza rzeczywistość nie jest obojętna, to też premiera filmu „Francja czuwa” w kinie „Casino” jest oczekiwana z największym zainteresowaniem

Le*arz-Dent sta
M. LEWIN
Nowogroddek, ul. Piłsudskiego 65
Korony porcelanowe całe i na platynie oraz wszelkie roboty w zakresie ceramiki wchodzące. Protezy z nowej masy zamiast kauczuku w zupełności imitujące naturalne działo.

Każdy z książeczką
K. K. O.
w Baranowiczach

Bez wątpienia jedną z najpopularniejszych instytucji na terenie pow. i miasta Baranowicz jest Komunalna Kasa Oszczędności powiatu baranowickiego. KKO przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe i rachunki czekowe. Wkłady oszczędnościowe są zabezpieczone całym majątkiem i dochodami pow. baranowickiego łącznie z miastami. KKO wypłaca wkłady oszczędnościowe terminowo i na każde żądanie bez względu na wysokość sumy. Dla tego też wkładcy mają zaufanie do tej instytucji. Wkłady i lokaty w KKO pow. baranowickiego przekroczyły obecnie sumę 600 tysięcy złotych. Przy tej okazji przypomniał się czytelnikom, że termin konkursu pod hasłem: „Każdy z książeczką KKO” który przewiduje wiele cenowych nagród został przedłużony. Każdy więc może wziąć jeszcze udział w konkursie. O szczegółowe informacje należy się zwrócić do KKO w Baranowiczach przy ul.

Dzień konia w Szumsku, a nie w Wilnie

W ub. tygodniu w lokalu Sejmiku Wileńskiego-Trockiego przy ul. Wileńskiej odbyła się druga z kolei odprawa komitetu „Dnia Konia”, na której został wyznaczony termin i miejsce tegorocznej imprezy. Ze względu na żniwa i roboty w polu „Dzień Konia” został wyznaczony na dzień 24 września na godz. 13 — w okresie kiedy rolnik ma więcej czasu. Za miejsce tegorocznego „Dnia Konia” wybrano przez głosowanie Szumsk, jako środowisko — zdaniem kilku mówców, przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych — najodpowiedniejsze. Do komitetu wykonawczego zostali wybrani: mjr. Steckiiewicz — kierownik Związku Hodowców Koni, p. Chmielowski — agronom, p. St. Wasilewski — kierownik powiatowego koła hodowców koni, p. Stankiewicz — przedstawiciel władz wojewódzkich, kpt. Polny — z Nowej Wilejki, ppor. Joński — sekretarz i pchor. Tolmowski J. — przedstawiciel Podokręgu Wileńskiego Zw. Strzeleckiego.

Protokolat nad „Dniem Konia” w Szumsku objął p. wojewoda wileński Artur Marszewski, na kierownika został wyznaczony mjr. Henryk Presser lekarz weterynarii.

Około 1000 zł w nagrodach pieniężnych i wiele nagród honorowych i dyplomów zostanie rozdanych pomiędzy rolników i „Kraakusów” — PW konne — którzy staną do zawodów w Szumsku w dniu 24 września rb.

W programie są przewidziane następujące konkursy premiowane: 1) hippiczny dla „Kraakusów”, 2) zaprzęgowy, 3) kucia koni przez kowalów cywilnych i 4) klaczy z tegorocznym przyehówkiem.

Podczas zawodów będzie przygrywać orkiestra wojskowa. Wstęp dla zawodników i publiczności bezpłatny.

Ceny nabiału i jaj

Oddział wileński Zw. Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował 22.VII 1939 r następujące ceny nabiału i jaj w złotych:

MASŁO za 1 kg	hurt	detal
wyborowe	2.80	3.10
stołowe	2.70	3 —
solone	2.40	2.60
SERY za 1 kg		
edamskie eksportowe	1.85	2.20
zółte	1.65	2 —
litewski	1.55	1.80
JAJA za 1 kg	1.20	1.30

RADIO

WILNO
NIEDZIELA, dnia 23 lipca 1939 r.
6,56 Pieśń poranna — „Witaj Panno”, 7,00 Program na dzisiaj. 7,05 Wiadomości rolnicze dla ziem północno-wschodnich. 7,15 Na nutę ludową (płyty). 7,30 Audycja dla wsi. 8,00 Dziennik poranny. 8,15 Koncert popularny z Gdyni. 9,00 Nabożeństwo. 10,30 Muzyka (płyty). 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Poranek muzyczny (płyty). 13,00 Wyjści z pism Józefa Piłsudskiego. 13,05 „Sztuka wnętrza chaty w północno-wschodniej Polsce” — pogadanka Marii Znamierowskiej - Prufferowej. 13,15 Muzyka obiadowa. 14,45 Czytamy Mickiewicza. 15,00 Sprawy wiejskie: „Dwa pokolenia” — pogadanka Eugeniusza Aniszczewskiego. 15,10 „Dzieje Barnuma” — reportaż z płyt w opracowaniu Antoniego Koncewicza. 15,35 Arcydzieła literatury polskiej: „Pan Tadeusz” — felieton Jerzego Putramenta. 15,45 Audycja dla wsi. 16,30 Hiszpańska muzyka fortepianowa. 16,55 Meksykańskie pieśni ludowe. 17,15 Felieton podróżniczy. 17,30 Podwieczorek przy mikrofonie. 19,00 Powszechny Teatr Wzobrażeń: „Gospoda pod ukoronowanym Kurolorem” — stuchowisko. 19,30 „Głupi Janek” — bajka w wykonaniu zespołu „Kaskada”. Ekst Edwarda Cińskiego. Muzyka Kazimierza Skindera. 19,55 Gawęda aktualna. 20,05 Wileńskie wiadomości sportowe. 20,10 Audycja informacyjna. 21,15 Muzyka taneczna. W przerwie o godz. 21,50 — Dialog. 22,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23,05 Zakończenie programu.

PONIEDZIAŁEK, dnia 24 lipca 1939 r.
6,56 Pieśń poranna: „Witaj Panno”, 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka (płyty). 8,15 Audycja dla kupców. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Program na dzisiaj. 13,15 Muzyka lekka. 14,00 „Powracamy do zdrowia” — audycja w opracowaniu dr Marii Kołaczyńskiej. 14,15 Pieśniarki paryskie 14,40 Echo niedzieli sportowej. 14,45 Teatr Wzobrażeń dla młodzieży: „Dawid Copperfield” — słuchowisko. 15,15 Muzyka popularna. 15,45 Wiadomości gospodarcze. 15,55 Pogadanka KKO. 16,00 Dz. popołudniowy. 16,10 Pogadanka aktualna. 16,20 Recital śpiewczy. 16,45 Kronika naukowa. 17,00 Koncert popularny. 17,30 „Rowerem dookoła Wilna” — felieton Mieczysława Cichosza. 17,40 D. c. koncertu popularnego. 18,00 Recital fortepianowy. 18,35 Recital wiołenczelowy. 19,00 Audycja strzelecka. 19,30 Przy wiecezy. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczerpańskiego, Stefania Grabowska (sopran), Stanisław Dziukiewicz i Ferdynand Hermanowicz (2 flety). 20,25 Czytanka wiejskie: „Ostatni zajazd” — fragment z „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. 20,40 Audycja informacyjna. 20,55 Rezerwa programowa. 21,00 Koncert — transmisja ze Sztekolnu. 22,00 Pogadanka aktualna: „Zaplecze Targów Północnych” — wygłosz. Kazimierz Grodzicki. 22,10 Notatki Wileńskie prowadz. Mł. 22,15 Muzyka lekka. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23,05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

NIEDZIELA, dnia 23 lipca 1939 r.
6,56 Pieśń poranna. 7,00 Nasz program. 7,05 Wiadomości rolnicze dla ziem północno-wschodnich (z Wilna). E.15 Muzyka. 7,20 Porady rolnicze — mż. Anna Remyerówna. 13,05 Nasze wsie i miasteczka: MMre-teczowszczyzna — wieś, w której urodził się Tadeusz Kościuszko — pogadanka Józefa Łukaszczyka. 15,00 Sprawy wiejskie „Dwa pokolenia” — pogadanka Eugeniusza Aniszczewskiego z Wilna. 15,10 „Dzieje Barnuma” — reportaż z płyt w opracowaniu Antoniego Koncewicza z Wilna. 15,35 Arcydzieła literatury polskiej „Pan Tadeusz” — felieton Jerzego Putramenta z Wilna. 19,30 Wiecezorka „Głupi Janek” — bajka w wyk. Zespołu „Kaskada”. Tekst Edwarda Cińskiego. Muzyka Kazimierza Skindera z Wilna. 19,55 Gawęda aktualna. 20,05 Wiadomości z naszych stron. 23,05 Zakończenie progr.

PONIEDZIAŁEK, dnia 24 lipca 1939 r.
6,56 Pieśń poranna. 13,00 Wiadomości z naszych stron. 13,10 Muzyka obiadowa (płyty z koncert z płyt). 17,00 Koncert popularny (płyty z Wilna). 17,30 „Prosenki dla dzieci” Marimna Obsta ze słowami Andy Ecker. 17,40 II część koncertu popularnego (płyty z Wilna). 20,25 Audycja dla kobiet wiejskich: „Tępną mchy” — pogadanka Teodozji Chojańskiej. 20,35 Wiadomości z naszych stron. 22,00 Rezerwa programowa. 22,15 Muzyka lekka (płyty z Wilna).

TEATR I MUZYKA

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.

„Domek trzech dziewcząt”. Występy M. Nochowiczówny i R. Petera. Dziś teatr czynny będzie dwukrotnie. Po południu o godz. 4.15 i wieczorem o godz. 8.15 grana będzie słynna operetka klasyczna z muzyką F. Szuberta „Domek trzech dziewcząt” z udziałem całego zespołu z p. Peterem (Szubert), Nochowiczówna, Dobrzanka, Winićkim i Folańskim w rolach głównych. W akcie II-gim menuet. Wdowisko to zyskało ogólne uznanie. Ceny letnie. Wycieczki korzystają z ulg biletowych.

„Modelka”. Najbliższą premierą będzie klasyczna operetka Suppé „Modelka”. Przygotowanie do wystawienia tego arcydzieła odbywają się od dłuższego czasu pod reżyserią B. Folańskiego. Udział bierze cały zespół artystyczny, oraz zwiększone szoty. Zapowiedź wystawienia „Modelki” wywołała ogólne zainteresowanie. Premiera w najbliższy wtorek.

REPERTUAR CYRKU STANIEWSKICH

w Wilnie, Plac Bosackowy.
Dziś, w niedzielę dnia 23 bm. dwa przedstawienia o godz. 4,30 i 8,30.

Hotel EUROPEJSKI
W WILNIE
Pierwszorzędnym — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Zwózka złomu na F. O. N.

W centralnej składnicy saperów przy ul. Piłsudskiego Nr 67 od czerwca tj. od 20 bm. praca wre od rana do późnego wieczora.

Zatrudnieni przy załadunku złomu robotnicy pracują bez przerwy.

Na razie zwózka przeprowadzana jest z dwóch komisariatów tj. I i VI. Zbiórka ta zostanie przypuszczalnie zakończona w

dniu 24 bm. Od wtorku 25 bm. harcerski zespół zbiorkowy przewozić będzie złom z rejonu 3 komisariatu.

Nadmienia się, że do zbiórki złomu upoważnione są tylko zespoły zbiorkowe. Nazwiska kierowników zespołów były podane w prasie. Komitet Obywatelski poza tym żadnym innym osobom przeprowadzenia zbiórki nie zlecał.

Burza nad Nowogrodzyczną

Niezwykłe silna burza przeszła nad Nowogrodzyczną w dniu 17 bm. Wicher wyrwał oborę w maj. Byleńszczyzna, pow. baranowickiego, przy czym budowę przygotowała 9 krów, które jednak udało się wyratować, we wsi Mogilica — wicher wyrwał stodołę i zniósł dach na jednym z domów, we wsi Ogródniki pow. baranowickiego wicher wyrwał 5 budynków,

a w kolonii Janwarowo 2 stodoły. Na łakach gminy dobromyjskiej, pow. baranowickiego wicher porwał wszystkie kopy siano, zaś we wsi Mordyce grad wybił zboża. Poza tym w miasteczku Wiszniew I wsi Kryczniki, pow. wołyńskiego spaliły się 2 budynki wskutek pożarów od piorunów.

BILANS SUROWY

Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A.
na 30 czerwca 1939 r.

AKTYWA: Kasa i sumy do dyspozycji zł 1.239.311,97; Waluty zagraniczne złotych 5.550,57; Papiery wartościowe zł 723.642,37; Papiery wart. ustaw. kapit. zapasow. złotych 64.680; Udziały konsorcjonalne zł 50.000; Banki krajowe zł 71.503,02; Banki zagraniczne zł 13.334,95; Dyskonto zł 4.124.685,84; Protesty zł 175.446,97; Kredyty w r-kach bież. zł 3.448.092,40; Pożyczki terminowe zł 1.072.385,85; Kredyty akcept. i remburs. zł 2.370; Nieruchomości zł 1.332.348,02; Różne rachunki zł 235.824,50; Rachunki wynikowe zł 224.169,36; Suma bilansowa złotych 12.783.145,81; Dłużnicy z tytułu gwarancji zł 1.088.996,21; Inkaso zł 2.504.315,66.

PASYWA: Kapitał zakładowy złotych 2.500.000; Kapitały rezerwowe zł 127.908,81; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 25.170,42; Wkłady zł 5.437.728,18; Rachunki bieżące zł 317.789,59; Różne należności płacone zobowiązania zł 50.243,29; Banki krajowe zł 1.311.061,17; Banki zagraniczne zł 11.164,21; Redyskonto weksli zł 1.506.987,21; Zobowiązania z tyt. kred. akceptac. i remb. zł 2.370; Różne rachunki zł 967.286,25; Rachunki wynikowe zł 525.936,68; Suma bilansowa zł 12.783.145,81; Zobowiązania z tyt. udział. gwaranc. zł 1.088.996,21; Różni za inkaso zł 2.504.315,66.

Nałozzenie

Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie ogłasza przez ręk. nieograniczoną a remont części Liceum im. Śniadeckich przy ulicy Bakszta Nr 15.

Przetarg odbędzie się dnia 3 sierpnia r. o godz. 12 w lokalu Biura Techniczno-Gospodarczego, ul. Uniwersytecka Nr 3.

Ślepe kosztorysy i warunki należy nabywać a plany oglądać w wyżej wymienionym biurze do dnia 28 lipca r. w godzinach od 9 do 12.

Przedsiębiorcy obowiązują:
a) złożenie wadium w gotówce w wysokości 3 proc. od sumy oferowanej do Kasy i Urzędu Skarbowego na rachunek depozytowy Uniwersytetu Stefana Batorego;
b) znajomość Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr 13 z dnia 26 lutego 1938 r., poz. 92.

c) Rektorat zastrzega sobie wolny wybór oferenta.

Proroktor
(-) ST. ZAJĄCZKOWSKI

PLUSKWI i inne robactwo wraz z zrodkami tępi radykalnie nowoczesnymi gazami oraz dezynfekuje mieszkania po chorobach ZAKŁAD DEZYNFEKCYJNY „EXCELSIOR” Wilno, Piłsudskiego 33 m. 9 Telefon 22-17

Nieświeskie

CHRZEŚCIJAŃSKI BANK LUDOWY w Nieświeżu jest najstarszą instytucją kredytu na terenie Województwa Nowogródzkiego. Przyjmuje wkłady na oprocentowaną. Wydaje członkom pożyczki.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeskiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udziałami w Nieświeżu, tel. 99. Oddziały: w Klecku i Snowie. Zakupuje: wszelkie ziemniaki — trzodę chlewną — bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolnicze — nawozy sztuczne — artykuły — budowlane.

Jan Gledroy-Juraba — „Warszawianka”. Nieśwież, ul. Wileńska 34. Sprzedaje owoców południowych i delikatesów.

Stołpeckie

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA w Stołpcach, Plac Kościelny 2 tel. 71 Sprzedaje: nawozy sztuczne, maszyny, narzędzia rolnicze i galanterie żelazną, artykuły spożywcze, i kolonialne, nasiona zbóż, materiały opałowe i budowlane, mebl. oraz prowadzi komisową hurtownię soli. Skupuje: — zboże wszelkich odmian oraz trzodę chlewną.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI pow. stołpeckiego w Stołpcach (ul. Piłsudskiego 8) istnieje od roku 1924. Wkłady oszczędnościowe wynoszą ponad 300 tys. zł. K. K. O. przyjmuje wkłady od 1 złotego.

„PAN”

(Wielka 42)

w 2-ch kinach
jednocześnie

KAŻDY MUSI ZOBACZYĆ

najaktualniejszy film świata

ZEZNANIE SZPIEGA

Stynny antynazistowski film.

Początek o godz. 2-aj.

„Świadomi swej siły — poznajmy siłę sojusznika”

Niezdobyty mur obrony Francji
LINIA MAGINOT'a
Ziejące ogniem potężnych dział
KOŁOSY MORSKIE
Druzgocące wszelkie przeszkody
CZOŁGI-OLBRZYMY
Najnowocześniejsza zmotoryzowana
ARTYLERIA W AKCJI
Niosące zagładę wroga
STAŁOWE PTAKI
Zautomatyzowana
OBRONA PRZECIWLOTNICZA

oto główni aktorzy wielkiego dramatu dzisiejszej rzeczywistości

FRANCJA CZUWA...

WKRÓTCE PREMIERA
W REPREZENTACYJNYM KINIE
„CASINO”

Reprezentacyjne Kino **CASINO**

OSTATNIE LWY DNI
Wielki podwójny progr.:

1) Cudowna para kochanków **Loretta Young i Tyrone Power** „Dwaj mężowie pani Vicky”
2) Warner Oland i Chabille Cham w emocjonującym sensacyjnym filmie „Tajemnica nocnego lokalu”
CENY: Balkon 25 gr, parter od 54 gr.

Chrześcijańskie kino „**ŚWIATOWID**” Mickiewicza 9

Wspaniały film erotyczny o wielkiej miłości pięknej kurtyzany p. t.

Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny

Czar białych nocy! Urok stolicy zabaw — Petersburg! Wielki film reżyserii W. Turzańskiego. W rol. głównych: Isa Miranda i Fernand Gravel

KINO Rodziny Kolejowej
Dzisiaj **Charles Boyer i Danielle Darleux** w potężnym arcydziele filmowym
ZNICZ „MAYERLING”
Wiwulskiego 2 Nadprogram: DODATKI. Początek o godz. 6-iej w niedzielę o 4-iej

OGNISKO Wspaniała para aktorów **Fredrick March i Franciszka Gaal** w filmie reżyserii mistrza Cecil B de Mille'a p. t.
„KORSARZE”
Nadprogram UROZMAICONE DODATKI. Początek o g. 6, a w niedz. i święta o 4.

PRZEDSTAWICIELSTWO
na okręg wileński z siedzibą w Wilnie na kotły do ogrzewania centralnych oddadzą Zakłady Przemysłowe w Wielkopolsce. Zgłoszenia wyczerpujące kierować prosimy do Biura Ogłoszeń „PAR”, Poznań, Aleja Marcinkowskiego nr 11, pod nr „2929”.

HELIOS Premiera. Wspaniały sensacyjno-salonowy film p. t.
„Dżentelmen wierzy kobiecie”
Znakomita partnerka Garry Coopera **Jean Arthur i Joel Mac Crea.**
Balkon 25 gr. Parter od 54 gr.

AKUSZERKI
AKUSZERKA **maria Laknerowa**
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz — ul. Jakuba Jasińskiego 1a-3 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryczny. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

AKUSZERKA
Smiałowska
oraz Gabinet kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmiłżające. Wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

Kupno i sprzedaż

SAMOCHÓD osobowy, z powodu wyjazdu sprzedaje się tanio. Obejrzeć: ul. Zawalnia Nr 32, „Auto - Warszawa”.

DOM Z PLACEM budowlanym sprzedam za 20.000 zł. Żwirowa Góra 14-1.

POSEJSJA składająca się z 2-ch domów mieszkalnych i placu o pow. 5312 m. kw., owocowy ogród, przeczudna, małownicza letniskowa miejscowość, zalesiona sosnowym lasem z powodu wyjazdu sprzedaje się. Do chodzą autobus Nr 3. Adres w Administracji „Kurjera Wileńskiego”.

DO SPRZEDANIA działki budowlane o powierzchni od 800 do 1200 m². Ładne położenie. Ziemia ogrodowa. Ceny przystępne. Informacje od godz. 4 do 7 wiecz. ul. Sołtańska Nr 26 (koło Zwierzynca) Bujwid.

MOTOCYKLE krajowe Moj, angielskie Ariel, Levis, Velocette, belgijskie Gillet. Wszystkie litraże od 100 do 600 cc. Dogodne warunki. Nabywającym do 15 sierpnia zwracamy koszt przejazdu koleją w jedną stronę. Leon Leszczyński, Warszawa, Trębacka 10. Łódź, Piotrkowska 175.

Do wynajęcia

duży lokal pod szkołę, lub urząd 230 m², zabudowania, z dużym korytarzem 220 metr szer. na 12 metr długości, z dużym placem naokoło. Informacje: Baranowicze, ul. Piłsudskiego Nr 62.

Kino-Teatr „PAN”

w Baranowiczach
Dzisiaj. Wspaniały dramat miłosny. Film o niebywałym namiętności
Idziemy przez życie
W rolach głównych: James Stewart, Jane Carola Lombart i Inni.

Kino „APOLLO”

w Baranowiczach
Dzisiaj. Wspaniały film humorystyczny ze stynnym królem humoru Fernandem
Bohater Legii Cudzoziemskiej

„MUZA”

(Nowogródzka 8)

LEKARZE

DOKTOR MEL.
J. Anforowicz-Szczebanowa
choroby skórne, weneryczne, kollece. Przyjmuje w go... 8-9, 12-1 i 4-7, Zamkowa 3 m. 9.

DOKTOR
M. Zaurman
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe Szopena 3, tel. 20-74. Przyjmuje 12-2 i 4-8.

LOKALE

POKOJ do wynajęcia, można dla wy-cieczkowiczów — ul. Zamkowa 14-1.

POSZUKUJĘ jednego pokoju z kuchnią, z wygodami w śródmieściu od 1 sierpnia. Łaskawe oferty pod adresem: ul. B. Bandurskiego 4 m. 8 od 9 do 15.

POTRZEBNE od września lub wcześniej 2-3 pokojowe mieszkanie suche, słoneczne, z łożenką, pożądanym balkonem, na parterze lub I piętrze w okolicy ul. Wileńskiej Nr 10, dla kierownika Warszawskiej Spółki Myśliwskiej. Za ładne mieszkanie mogę zapłacić komorne za pół roku z góry. Tel. 22-02.

PRACA

DOSWIADCZONA PIELĘGNIARKA poszukuje pracy przy chorym. Może wyjechać. Ofertę do administracji „K. W.” dla N. D.

RÓŻNE

CERĘ PIĘKNĄ i gładką uzyskasz pijąc Sok Kwitnącego Lopianu Mgr. Edwarda Gobięca — Skład Główny — Warszawa, Miodowa 14 — Apteki — Drogerie.

NATRYSKIWACZE fasadowe o szrotkach gumowych, sprężynowych lub trawistych — dostarcza Inż. Weigrün. Kraków, Groble Nr 19.

BEZPŁATNIE! Sławna grafologini z carskiego dworu, przeszłość, przyszłość, wskaże narzuczonego przeznaczonego w którym domu mieszka. Hotel „Narocz”, ul. Zamkowa Nr 26, I piętro.

OGŁOSZENIA

do „Kurjera Wileńskiego” i innych pism.
REKLAMY do kin i autobusów komunikacji zamiejskiej na najdogodniejszych warunkach umieszcza
Biuro reklamowe
„ERA”
Wilno, Zygmuntowska 14, tel. 27-81

NADESZŁY

Motocykle DKW.

100, 200, 350 i 500 ccm.
Wylaczone przedstawicielstwo
F. ma **KAMERMACHER i O. KUŁOWICZ**
Wilno, Wileńska 8, tel. 7-58

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieplik — kronika zamiejskowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika”; Witold Kiszka — wiad. gospodarcze i polityczne (depešzowe i telef.); Eugenia Masłowska-Kobylńska — dział p. t. „Ze świata kobiecego”; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikulko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Świąciecki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1-3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169;
Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze,
Ulańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.

Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Stoniń,
Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie,
Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2,50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2,50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr., drobne 10 gr. za wiersz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych” nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednosłpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.